શ્રી

ભક્ત શિરોમણી ભજન સંગ્રહ.

તથ.

દશ અવતારની આરતી

સંશોધન કરી છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા
મંગળદાસ જોઈતારામ શાહ.
બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.
રીચી રોડ-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૩ જી. પ્રત ૨૫૦૦.
સંવત ૧૯૭૯. સને ૧૯૨૩.

શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં શા. વાડીલાલ
નાથાલાલે છાપ્યા રીચી રોડ—અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૦-૮-૦.

ભક્ત શિરોમણી ભજન સંગ્રહ

ગણુપતિનું ભજન ૧.

રણુજંણુ રણુજણુ ચાલો મેરે દાતા,
દયા ભાવે મન ભોળાજી.
શુદ્ધ બુદ્ધ નારી તારા ચમર ઢાળે દાતા,
મહેર કરોને મોરારીરે.
રીઝયા ગુરૂ દેવ સુંઢાળા,
ખોલ્યાં મારા હ્રદીયાનાં તાળાં,
પારવતીનો પુત્ર તો કહીયે દાતા,
પીતા શંકર દેવા. રીઝયા ગુરૂ દેવા.
ગ્રથ સીંદોરના ચડે રંગ ચોલા,
કંઠડે પુલડાની માળાજી,
કાનમેં કુંડલ જળકતાં આવે હે દાતા,
દરશન દીઓને દેદારા. રીઝયા૦
સંત સાધ કેરા કાજ બનાવહે,

જયામે બેઠા હે ગુરૂ મેરાજી.
કાયા બેઠી પ્રભુ પાર ઉતારો હે દાતા,
શુન્ય સખરગઢ ઘેર્યોરે. રીઝચા૦
રેવાદાસ કેરી સેવા બનાયલ,
દરશામાં હુવે અજવાળાજી;
ભાવદાસના બોલ્યા રામદાસ,
પ્રગટ કરોને પોકારા. રીઝચા૦

શ્રી રામચંદ્રાય નમઃ ૨

આજ સુખી હું તો આનંદ પામીરે,
અવધ વસે અંતરજામીરે, ચાલો જોવાને જઈએ–ટેક
દસરથ નંદન આનંદકારી,
સુરતી સુરતી મનોહારીરે. ચાલો૦
કાને છે કુંડળ મકરાકારે,
માથે મુગટ ધર્યો ભારેરે. ચાલો૦
બાંયે બાજુબંધ બેરખા સોહે,
જોઇને મનડું તો મોહેરે. ચાલો૦
રઘુવંશી રાજા છે રામ રૂપાળા,
કંઠે ધરી વનમાળારે. ચાલો૦
ઘર ઘર પ્રત્યે અવધપુરમાંહે,
આનંદ ઓછવ થાયરે. ચાલો૦
વિધવિધ જાતનાં વાજીંત્ર વાજે,
અવધ ગાજે છે અવાજેરે. ચાલો૦
વામ ભાગે સતિ સીતા બીરાજે,

દક્ષિણે લક્ષમણ રાજરે. ચાલો૦
સહિત ભરત શત્રુઘન ભાઇ,
આરૂતી રહ્યા કર સાહીરે. ચાલો૦
સામ મેઘ સમ રામજી રાજે,
લલીત વર સીતાજી છાજેરે. ચાલો૦
સજીવ લોચન છે રઘુરાય
નીરખીં સામ ન્યાલ થાયરે. ચાલો૦

મુળદાસનાં ૩.

વચનને વિચારીરે સંતો તમે ચાલજોરે
હરે ભાઇ એછે મોટાનો મર્મરે,
ભાવેને અમૃત માંહે વીખ લઈ ગોળીયેરે,
હાંરે એનું એનું કોટીક બેસે કર્મરે,
જીવો સેવો સ્વામને સ્વામ સેવોરે,
નકલંકી નામને જીરે સેવો સામને.
ગળીને સાકરરે લઇને નાખે દુધમાંરે,
હરે લઇને પનંગને પાયરે;
વશીઅરની દાઢેરે વીખ ઘણું નીપજેરે.
હાંરે ભાઈ પંડ પડે કાં જીવડો જાયરે. જીરે.
ગંગાનાં જળ વહે અતિ નીર્મળાં રે,
હાંરે એને પીધે પ્રાયશ્ચીત જાયરે.
ગળી ભળીરે જળ કેરા જોગમાંરે,
હાંરે ઇતો હંભીક જળ કે'વાયરે. જીરે.
મહીને મથ્યે નવ્યેનીધ નીપજેરે;

હાંરે ભાઇ પાણી મથ્યે શું થાયરે;
લુણ તે ભળ્યુંરે મહી કેરા માટમાંરે,
હાંરે એ તો ગરથ સમુળગો જાય. જીરે૦
અણુંને કણુંરે પડયું જેની આંખમાંરે.
હાંરે એને જોયા તણું સુખ જાયરે,
વિદ્યાને આંજણેરે ગુરૂએ આંજયું આંખમાંરે,
હાંરે એનાં નેતર નીર્મલ થાયરે. જીરે૦
રતનની જતનરે સંતો તમે રાખજોરે,
હાંરે જેમ માજન સંઘરે માલરે,
ખાઓને ખરચોરે વીગતે વાવરોરે,
હાંરે ભાઇ ડાહ્યો થઇને હલાલરે. જીરે૦
સર્વેને અમૃતરે પીધું બેસી પાંતમાંરે,
હાંરે છળ કરીને સનમુખેરે;
અંતઃકરણુરે જેનાં નહિં ઉજળાંરે,
હાંરે ભાઈ દીધું દેવતાને દુખરે. જીરે૦
પાત્રને કુપાત્રરે એ છે પટાંતરોરે,
હાંરે ભાઇ તેથી પામીએ ત્રાસરે,
કલંકને નથીરે નકલંકી નામનેરે,
હાંરે ભાઈ મહારાજ કહે મુળદાસરે. જીરે૦

ભજન ૪.

પંડને બ્રહ્માંડમાં જ્યારે વાણી નો'તી ભાઇ
ત્યારે નાદને બુંદ નવ ભરતા જીરે સંતો,
બ્રહ્માને વિષ્ણુ માહેશ્વર નો'તા ભાઈ;

ત્યારે આપે આપ કરતા જીરે. સંતો
જીરે સાચો ધર્મ છે હાં હે સંતો,
બારજા ભીતર એક ભ્રમ છે.—ટેક.
મનમથી માયાએ મળ રચાવ્યો
ત્યારે નાદને બુંદ પ્રકાશો. જીરે.
પાંચ મુદરીકા લઇને પ્રગટ કીધી ભાઈ,
ત્યારે ચૌદ લોક રચાયો. જીરે.
મહા મંત્ર લઇને પંથ પ્રકાશો ભાઈ,
ત્યારે ઘટ પાટે પુજા કીધી. જીરે.
શિવને શક્તિ મળી ધર્મ ચલાવે ભા
ત્યારે ઉમૈયા પાટે પધાર્યા જીરે.
પાંચે મળીને મહા વ્રત સાધ્યો ભાઇ,
ત્યારે નામ ધરાવ્યું નીજારી. જીરે.
મેરૂ શીખરથી ગંગાજી મગાવો ભાઈ,
ત્યારે વાચેને કાચે વૈતરણી જીરે.
ભગત જુગતને લઇને ઓ ધરણી ભાઈ,
ત્યારે શબ્દમાં રે'ણીને કરણી. જીરે.
દયા ધરમ લઇ પરમારથ દેખો ભાઇ,
ત્યારે આપ પણું નવ લેખુ. જીરે.
ગુરૂજીના શબ્દે તમે હુઇને હાલો ભાઈ,
ત્યારે સર્વે હરીજન દેખો. જીરે.
શબ્દ તીરથ થકી ઉન મુની રેહેવું ભાઈ,
ત્યારે જાત વરણુ નવ ભાળો. જીરે.

મુળદાસ કહે જે નર ભીતર જાગ્યા ભાઈ,
ત્યારે સકળ ધર્મને પાળો જીરે.

ભજન ૫.

જીરે વટાવડા વાટેને ઘાટેરે
વીલંબ નવ કીજીએરે–ટેક.
સ્વપનામાં સુતારે હરિજન જાગજો,
તારો જન્મ પદારથ જાયરે,
દેવને દુર્લભ છે આ દેવતા,
તે પુરણ ભાગ્યે પાય. જીરે વટાવડા વાટ॰
એવા વાટેને ઘાટેરે વીલંબ ન કીજીએરે—ટેક.
એવું આપો આપુ અરપીને પરને પોખીએરે.
તે ભજવા શ્રી ભગવાન
આત્મને પરઆતમ એક કરી જાણજો.
તે દયા સમો નહિ દાન જીરે॰
એવા પરદેશી પરોણલા આવ્યા ઘેર આપણેરે
તે વાયક દેશી વાય એવા જાણો છો પોતાના,
ઇચ્છે પારકા તે પુત્રને પરીવાર જીરે॰
એવા સરોવરને તરોવર પંડ પરમાર્થી,
ખપે સો વેડી ખાય;
એવાં નદીયુંના નીર નવસે પોતાતણા
તે નીર નવાણે જાય. જીરે॰
એવા છતેને પોતે નવ વાવરે,
એ અણસમજુ છે સાથ;

કાયાને માયારે મીથ્યા કરી જાણજો
તે સંભારી નહિ આવે સાથ. જીરે૦
પંડને પસોરા પોઢયા પ્રાગ પાંદડે,
ત્યાં પંખીડા વસે દોનુ પાસ,
કાળને કબાડી આવ્યો તેને કારમ્યો.
તે નીત્ય પરલેને નીત્ય નાશ.
સંસારીઓ સુતોરે ઘેર્યોરે લઇ ઘેનમાં,
જેને અન્ય માયાની આશ,
એવાં હરીજન ભાગ્યારે, શબ્દ રૂડા સાંભળી
તે તો મહારંજ મુળદાસ ગાય.

ભજન ૬

નવધા ભકતી કરો એ સોહંગ,
નામ જપો જનમ ભવ તરો
ગુરૂ ગણુપતી ગુરૂ ગુણુ ભંડાર
તોગ તરે મુકતીના દાતા;
તો નીગમ કહે નીરધાર જીરે નવધા ભકતી,
પ્રથમ નામે પ્રહેલાદ ઓધર્યો,
ઋશી નારદને પ્રતાપે.
નરસિંહ રૂપ ધર્યુ નારાયણે,
તો પરીબ્રહ્મ પ્રગટાયા છે આપે
હાથ જોડેને હનમાનજી ઊભા,
તો રામજીકેરા નીજ વાસા,
વાચે ને કાચે કેવળ ભક્તિ,

તો રામજીના ચરણુની વાસા. જીરે૦
ચરણુકમળ લક્ષ્મીએ સેવ્યા,
તો પતીવ્રતા પદની દાસીજી;
એ નીજ ધર્મ કર્યો નારાયણે,
તો અખંડ મુર્તી અવિનાશી. જીરે૦
સખારે ભાવે અરજુને સુખ દીધું,
તો કૃષ્ણુ ઉપાશણુ કીધું;
માહા કલ્પાંતે પાંડવને ઓધાર્યો,
તો ભક્તિ અભેદપદ દીધી. જીરે.
અકૃડને જ્યારે ભમર ભાસ્યો,
તો આત્મરૂપ છે એકે,
કૃષ્ણુ વીના બીજું કાંઈએ ન ભાસ્યું,
તો વેદ પુરાણે વીવેક. જીરે.
શ્રીમદ ભાગવત સુકદેવે કહ્યું તું,
તો પ્રીછકને રસ પાના;
નામ લેતાંરે અભયપદ પામ્યા,
તો વૈકુંઠનારે વૈમાન. જીરે.
સેવારે પુજા પૃથુરાએરે કીધી,
તો બળ રાજા આપનીવેદી;
મુળદાસ કહે કોઈ મહા સંત જાગ્યા,
તો નવધા ભક્તિ નીવેદી. જીરે.

ભજન ૭.

હેવાય તો રામનામ લેજોરે, નીકર સુન રહીએ હો બંદા;

વનરામાં રહીને વનફળ ખાતા, વિના પાલવમાં પડયા રહીએરે હે૦
સાધુ સંતની શેવા કરીએ, સાધુના સંગમાં ભળીએરે; હે૦
આરે સંસારીઓ વહ્યા જાય છે, તેની સંગાતે નવ જાએરે. હે૦
કહે મુળદાસ વેદની વાણી, રૂદયકમળમાં લઇએરે. હે૦

ચુંદડી.

સુંદરવરની ચુંદડી, માંહેછે આત્મારામનો આંક ઓધારણસુંદડી૦
જપ તીર્થ મેં બહુ કર્યાને વરત કર્યા અપાર;
ભગવત ભવાની બહુ ભજ્યારે, મારે હરીવર મળવાની આશ. ચું૦
બ્રહ્માએ વણુ વાવીઆં ને, વીણે આરે વેદ,
સનકાદીકે સુતર કાંતીયાંરે, તેનો કોઈ ન જાણે ભેદ. ચું૦
ત્રીગુણે તાંણ્યો તાંતણોને, માંહી પ્રેમનાં રસ પાણ,
નુરત સુરતની નળી ચાલીરે, એના વણનારા સંત સુજાણ. ચું૦
ચારે મુગટના ખુટા રચ્યાને, માંહી તાણાના રંગ પાંચ,
ચોવીશું સાળે ચડચડયુંરે, માંહી છે વિવેક વિચારનુ રાચ. ચું૦
વીદુર વ્યાસે રંગી ચુંદડીને, સુખદેવે પાડી ભાત;
બહુ બુદ્ધિએ બુટા જડયારે, એની જુજવી જુજવી જાત. ચું૦
ગુરૂએ ઓઢાડી મને ઘાટડીને, ઉપર સુંદર શ્રીફળ ચાર;
શ્રીગુણ સાથે સગાઇ કરીરે, મારા પુન્ય તણો નહીં પાર. ચું૦
વિવેક વિવાહ રચ્યાને, માંહી વૈરાગ્યનારે લગન,
પ્રભુજી પીયુ પધારીઆરે, મારૂ મોહે ભરાણું છે મન. ચું૦
મન કરમ વચને માયારૂને, મેં મેલી લોકની લાજ;
હથેવાળો હરીશું ગ્રહયોરે, મધ્ય મંડપમાં માહારાજ. ચું૦
ચાર તે જુગની ચોરી રચીને, માંહી મન છે ખેતરપાળ

અરમહુતાશન પ્રગટીઓરે, માંહી છે વાણી તણી વરમાળ. ચું૦
કર્મ કાષ્ટનો હવન કીધોને, મંગળ વરત્યાં ચાર,
પીતાજીએ દાન બહુ દીધાંરે, અમે કોડે જમ્યાંરે કંસાર. ચું૦
રાતો રંગ રેણી તણોને, એનો પુરણ લાગ્યો પાસ,
અનંત જુગે રંગ નહિ ઉમટેરે, વાણી ગાયછે સંત મુળદાસ. ચું૦
અખંડ એવાતણુ વર હું વરીને, પરણીને રાખ્યા પાસ,
જે જન ગાએ ચુંદડીરે, એનો વૈકુંઠ હોજો વાસ. ચું૦

દેવાયત પંડિત.

હે વીરા પાત્ર પરખ્યા વિના સંગ નવ કીજીએજી.
ઓલ્યા અજ્ઞાની ઉપાધી કરશે. ટેક
હે વીરા હેમનો કરેલ એક ઉંદર હતોજી,
તેને હંસે પાંખમાં લીધો,
સસીયર થયો ત્યારે પાંખું સંઘારી.
પાંખુ પાડીને અળગો થયો. હે વીરા૦
હે વીરા સજીવન મંત્ર એક વિપ્ર ભણ્યો,
તેણે મુવેલો વાઘ જીવાડયો.
હે વીરા એ વાઘે ઓલા વિપ્રને માર્યો,પડકારી પેહેલે થાપે.હે૦
હે વીરા દુધ સાકર લઈને વશીયરને શેર્યો,
તન મનથી વીખ નવ છાંડયો,
હે વીરા અજ્ઞાની જીવને જ્ઞાન નવ આવેજી.
ભલે વાંચીને વેદ સંભળાવે. હે વીરા૦
હે વીરા ભવના ભુલ્યા નર હીંડે ભટકતાજી,
એના લેખ લખ્યા છે અવળા,

દેવલ ચરણે દેવાયત પંડિત બોલ્યાજી,
એતો સમજ્યા તે નર સવળા. હે વીરા૦

ભજન ૯

પેલા પેલા પવન ફરૂકશે, નદીએ નહીં હોય નીર,
ઓતર થકીરે સાયબો આવશે, મુખ્ય હનમો વીર,
દેવાયત પંડિત દહાડા દાખવે, સુણલે દેવલદે નાર,
આપણા ગુરૂએ સત્ય ભાંખીયું, જુઠડાં નહિરે લગાર;
લખ્યા ને ભાખ્યારે સોય દીન આવશે, ટેક.
ધરતી માથે હેમર હાલશે, સુના નગર મોજાર,
લક્ષ્મી લુંટાશે લોકો તણી, તેની કાંઈ રાડ ને બુમ દેવાય.
પોરોરે આવ્યો સંતો પાપનો, ધરતી માગેરે ભોગ,
કેટલાક ખડકે સંહારશે, કેટલાક મરશે રોગ. દેવાય.
ખોટાં પુસ્તકો ખોટાં પાનીયાં, ખોટાં કાજીનાં કુરાન,
અસલ જાદીરે ચુડો પહેરશે, એછે આગમનાં એંધાણ. દેવાય.
જતી સતીને સારબમતી, ત્યાં હશે સુરાના સંગ્રામ,
કાયમ કાલીંગાને મારશે, તે નકલંક ધરશે નામ, દેવાય.
કંકરીએ તળાવે તંબુ તાણશે, સો સો ગામોની સીમ;
રૂડીરે દીસે રળીયામણી, ભેળા અરજુન ને ભીમ. દેવાય.
પશ્ચીમ દીશાથી સાયબો આવશે, આવે મારો જુગનો જીવન,
કળીજુગ ઉથાપી સત્યજુગ થાપશે, તે બોલ્યા દેવાયતપીર દે.

ભજન ૧૦.

ગુરૂ તારો પાર ન પાયોરે, પાર ન પાયોરે,
પૃથ્વીના માલેક તારજો હોજી.

હાંરેહાં ગવરીપુત્ર ગણેશ દેવને સમરોજી,
સમરૂ સારદા માય; મેં વારી૦
હાંરેહાં જમી આસમાન મુળ વિના માંડુંજી હોજી.
થંભ વિના આભ ઠેરાવ્યોરે. મેં વારી૦
હાંરેહાં ગગન મંડપમાં બાલક ખેલેજી હોજી,
બાલકરૂપ સવાયોરે; મેં વારી૦
હાંરેહાં સુનશીખર ગઢ અલક અખેડાજી હોજી,
વરસે નુર સવાયોરે, મેં વારી૦
હાંરેહાં જળહળ જોત્યું દેવા તારી જળકેજી હોજી,
દરશન બીરલે પાયોરે, મેં વારી૦
હાંરેહાં સુખી જુનો દેવાયત પંડીત બોલીયા હોજી,
સંતનો બેડલો સવાયોરે, મેં વારી૦
ગુરૂને ઓળખ્યાજી હોજી, સ્વામી તારો પાર ન પાયોજી

જેસલ ૧૧.

નહી મેરૂ નહિં મેદની, નો'તા ધરણીને આકાશ,
ચાંદોને સુરજ દોય નહોતા, તે દી ધણી મારો આપોઆપ,.
પીરને પોકારે મુજા ભાવરા, સતી તારો ધર્મ સંભાળ.
પોતાના પુન્ય વિનાં પાર નહિં, ગુરૂ વિના મુક્તિ પણ નો'ય પીરને.

ભજન ૧૨.

વારેવારે કહું મારા દીલડાની વાત, જાડેજા કરી લે ભલાયુ,
થોડા જીવણારે જેસલજી;
હળ ખેડતો મેં તો હાલીને માર્યો, પાદર લુંટી પાણીયારી;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આગળ; જેસલજી. વારેવારે

તોરણુ આવ્યો મોડબંધ માર્યો, પીઠીઆળાનો નહિ પાર;
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આગળ, જેસલજી. વારેવારે
ચોવીશ વરસ લગી ચોરી યું કીધી,
અમારા અવગુણનો નહિ પાર.
કાઠીરાણી પાપ પ્રકાશો, ધણી આગળે જેસલ વારેવારે
આવી આવી અતીથી જમાત જાડેજા,
તેમાં તો સાયબો મારો આવીયો.
અવર બાવાને ભગવો ભેખ જાડેજા,
સાયબાને પીતાંબર પાઘડી. વારેવરે.
રોજ ચરે નવ લખ જાડેજા, તેમાં તે સાયબો મારો આવીયોરે
અવર રોજાને લાંબી શીંગ જાડેજા
સાયબાને સોનેરી સીંગડી; વારેવારે.
અવર રોજાને ઘાસ જાડેજા સાયબાને કસ્તુરી કેવડોરે.
જેસલજી બોલીયા તોળલ કાઠીરાણી જાડેજા
બોલ્યા તે પીરહુદી પાખંડીરે, જેસલ. વારેવારે

ભજન આગમ ૧૩.

શબ્દોના બાંધ્યા સંતો શું કરે, પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં જઈ મળો
નાયક આવ્યોરે સંતો દો જણુંરે, ત્રીજું કેમ સમાય,
પંથ ઘણો જાવું એકલું, એ પાળાં કેમ ચલાય. શબ્દો.
સોના કટારી સતીએ કર ધરી, પાળી માંડી છે પેટ,
કુખ છેદી કુંવર જનમીઓ, એ જનમ્યો માઝમ રાત, શ.
હીરની દોરીનો બાંધ્યો હીંચકો, બાંધ્યો આંબા કેરી ડાળ,
પવન હીંચોળા હરી મોકલે, આલમ તારો આધાર. શબ્દો.

બાઇ પાડોશણુ મારી બેનડી, રોતાં રાખને નાનાં બાળ;
અમારે જાવું ધણીને માંડવે, તારા કેહેશું જારને જુહાર. શ.
ત્યાંથી તોળીરાણી ચાલીયાં, આવ્યાં વનડા મોઝાર
વનમાં વસે એક વાંદરી, ઠેકે મોટેરા ઠેક. શબ્દો.
ત્યારે તોળીરાણી બોલીયાં, સાંભળો વનડાના રાય,
ઉરે વળગાડી તારાં બચડાં, રખેને ભુલતી ચોટ; શબ્દો.
મારાં બચડાં મારી ઉરમાં તોળલ ત્યાં તારાં સંભાળ,
કોળીયા અનને કારણે, પુત્ર તારો આંબાની ડાળ. શબ્દો.
પુત્ર સાંભળી પાનો ચડયો, અંગડે વાપી છે પીડ;
થાન હતાં સતીનાં થરહર્યાં, પડતાં છાંડયા પ્રાણ. શબ્દો.
ગરથ ગણી ગાંઠે ધરો, એ તોળલ છાંડયા પ્રાણ;
અધવચ ઘોરી ડુલ્યા, એનો શ્યો દેશું જબાબ શબ્દો.
જેસલ ગાંઠડી ઉપાડીયાં, ચાલ્યાં ધણીને દુવાર;
સામા મોહોલ મહારાજના, દીપક રચીયલ ચાર. શબ્દો.
ગતમાં ગાંસડી ઉતારી હે, ઉઠો તોળલદે નાર;
તમો જાગ્યે જામો જામશે, બોલ્યા જેસલરાય. શબ્દો.
આય શીખે સુણે સાંભળે, તેનો વૈકુંઠમાં વાસ;
સાંસટીયા કાઠીની વિનતી, જાગો તોળલદે નાર. શબ્દો.

ભજન ૧૪.

પીરકેવરાણારે,જેસલનેતોળીબાઇ,શાધકેવરાણીરેજેસલને તોળી૦
જેને દલડે ભરાત કોઇએ ન આણીરે.

અલા હો જુગમાં સીધ્યા પીર જેસલને તોળી દો૦
બીજને થાવરને જ્યારે જામૈયો રચાવ્યોરે હાં૦

પાણી કેરાં પાટ માંડણુંરે હાં૦
આજમ રાતના હુવા મછંહા, ત્યારે ચોરીથકોઘેર આવ્યોરે અલાહે
તોળીને ઘેર જ્યારે જામૈયો રચાવ્યોરે હાં૦
અને કાઠીડે કીધી કમાણીરે ભાઇ;
તોળી ચોડી લઈ જેસલને સોંપ્યા;
ત્યારે સાહેબ રાખ્યા સંઘાતેરે અલા હો૦
ચોવીશ વરસ સુધી ચોરી કીધીરે હાં૦
અને ઘણેરાં જીવ સંતાપ્યારે;
ધોળાં આવ્યાં ત્યારે ધણીને ધાર્યો
ત્યારે મંદીર પધાર્યો મોરારીરે અલા હો૦
અકલ ખેતરમાં કોણ નર સીધ્યા,
જેસલને પીર જેતોરે ભાઇ
અંજારમાં અજેપાલ સીધ્યા,
ત્યારે તોળલે ત્રણ નર તારયારે. અલા હો૦
બીજ હતું તે સાધુ મુખ વાવરૂંરે હાં
અને વેળુ વાવી ઘેર આવ્યારે;
એક મને હુંઈ અલખ આરાધ્યો
ત્યારે સાચા મોતી ઘેર લાવ્યો અલા હો૦
ઉંચા મોહોલને તે પર આંબલીરે હાં૦
અને નીચા ગંગાજલ પાણીરે;
માલદે કોટવાળે ઉમા આરાધ્યો,
ત્યારે જેસલ તોળી નર વાણીરે
અલા હો જુગનાં સીધ્ધ પીર જેસલ તોળી,

દલડે ભરાંત કોઇએ ન આણીરે હો; અલા હો જુગમાં

ભજન આગમ ૧૫

કામ ક્રોધ મન માંયલાને વારોરે, સાધુ ધરમ સંભાળોરેહોજી
મન વાત બાવો શું સમજાવેરે, પવન વેગથી ન્યારોજીરેસંતો
આઠ કુળ પરવત પર ધરા જેમ ધ્રુજેરે,
ભેળા હનમો હશેરે હોજી. કાલ૦
દશમે દરબાર ગુરૂએ દયા વરતાવીરે
રણુ વગડામાં ગુરૂએ રમતુ માંડીરે,
પાપી પરલે હોશેરે હોજી. કાલ૦
મનના માન્યા મરૂએ મેઘ વરસાવ્યા;
ત્યારે પડઘે કાળીંગો ભાગ્યોરે હોજી. કાલ૦
નાગરવેલે નિત્યે ફળ હોશેરે,
એવા વાંજીયા વધારો બાવો કરશેજીરે સંતો.
એ અમરફળ સાધુ ધને હોંસે ત્યારે,
તાં કાળીંગાને મારોરે હોજી. કાલ૦
મેં પણ લોભી મેં પણ લાલચુરે,
ચરણાંગત સ્વામી તારોરે જીરે જીરે સંતો,
સઘળા પંડિતના ગુરૂ દેવાયત બોલ્યોરે,
મેં આધીન તરો તારે હોજી. કાલ૦

આખો ૧૬.

એક દીન એસો આવશે તે સબળ મારા રૂદીઆમાં સાલેજી,
સગાંરે મિત્રને કારણે, કોઇનું જોર નવ ચાલેજી.

કાઢો કાઢો એને સૌ કરે, જાણે જન્મ્યોજ નો'તોજી. એક૦
ઘટનો ઘુંઘટ અળગો કરો રોકયા હશે દરવાજાજી;
કાળે કાયાનો ગઢ ઘેરીઓ, રોકયો દેહનો રાજાજી. એક૦
સોળરે વરસની સુંદરી, ઉભી ટગ મગ જુવેજી,
આરે કાયામાં હવે કાંઇ નથી, ઉભી ધુસ્કે રૂવેજી, એક૦
વેઢ વીંટીને સાંકળાં, વાની વીધના વાઘાજી;
કુટુંબ મળ્યું સહુ સામટુ, સર્વે લુટવાને લાગ્યાજી. એક૦
એની ભલામણ શેરીએ માતા ઝાંપેથી વળશેજી;
સગાંરે સગાંરે તમે શું કરો, સગાં વળાવીને વળશેજી. એક૦
સગાંરે વન કેરાં લાકડાં આવી ભેળાં બળશેજી.
કોનાં છોરૂ ને કોનાં વાછરૂં, કોનાં મા અને બાપજી. એક૦
અંતકાળે જાવું એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપજી;
એક નહિરે ત્રાપો નહીં તુંબડાં નહી કાંઇ ઉતારાનો આરોજી
કર જોડીને અખો એમ બોલીયો પ્રભુ મને પાર ઉતારોજી.એક૦

ભજન ૧૭.

ચેતન ચેતજોરે હાં આવ્યો તારો મનખ્યા જન્મ અવતાર. ટેક.
સ્મરણ કરીલે જીવડા સભાગીઆને,
પ્રભુ ભજો તો ઉતરો પાર. ચેતન.
કાયા કાગદ જેસી કોટડીનેરે, ભરીએલા અનગળના ભારારે;
કાયા બેઠી તારી બુડવા લાગીને, સંત ઉતારે ભવ પાર. ચેતન.
હરી નામનાં હાટજ મંડાવો ને, ભક્તિનો કરો વેપારરે,
વીઠલ નામની વસ્તુ વોરે.રે તોલાં રાખો ટેક શાલરે. ચેતન.
ધીરજની તમે ઢાલ બાંધોને, સતની બાંધો તરવારરે;

શામ નામ બખ્તર પે'રીને, માંહેલા કાળીઆને માર. ચેતન.
માત તાત તારાં કુટુંબ કબીલાને ઘરે સકળવંતી નારરે,
હરિ ગુરુદયા એને સુખજ આપેને, જમવા આપે ગાઝી મારરે. ચે.
સેજ તળાયુને અવલ ઓશીકાને ધન દોલતનો નહીં પારરે;
આંહીનું ધન્ય તારૂં આંહીજ રહેશે ને સાથે નહિં આવે
તલભારરે. ચેતન.

દેવાય તો તમે અન્નદાન દેજોને, ભરીયા છે ગરથ ભંડારરે,
ભુતનાથ ચરણે ભણે અખીયોને, સત વચન છડીદાર. ચેતન.

અખો ૧૮.

આતમ એક છે હાં એક ઓદર એક ખાણરે,
બાર આવ્યા પછી ઓતમ, મધ્યમ છે તાંણુ વાણુરે. આતમ.
ભાઈરે બ્રાહ્મણથી ત્રીવૈશ્ય, સુંદર બાંધ્યા છે વરણ ચાર;
સોનું સરવે એક છે એના ઘાટ ઘડયારે અપાર. આતમ.
ભાઈ મેલો મમતાને, ટાળો સંશયરે પરહરોરે પાખંડરે
શેરડી સરવે એક છે, ગોળ સાકર ને ખાંડ આતમ.
હાથે હાથી કેરાં હાડકયાં, કહેવાય સુવાશણ નારરે,
નાવણ ચોકો નીત્ય કરે, એના જો જો અવળાએ ન્યાય આ.
નવસે નવાણું નદીયુનાં નીરજ ચાલ્યાંને,
જુજવા જુજવા તે જાયરે,
આધ સરવાળે સૌ એક છે, એનાં નીર પોચ્યાં નરવાણ. આ.
આચારીને સહાય અવગત, મુળ શોધ્યા વિના ભરમરે,
કહે અખો આત્મરૂપ વિના, કેમ કરી છુટશો કરમ. આતમ.

ભજન આગમ ૧૯

જોત્યેને પાટેરે જમો જાગશે, મળશે વરણ અઢારરે,
મોટા મોટા મુનીવર આવશે બેઠા આસન વાળીરે;
વિરા મારા વાડીયું વધાવીયું,
સાચા સતગુરૂ મુનીવરને સેવીએ;
ચંપો મરવો ને રૂડો કેવડો, લીલી નાગરવેલરે,
ફાલી ફુલીને ફળ જામશે,
મેલો મનડાની આંટીરે. વીરા૦
સામટો સ્વાર્થ તમે કાં કરો ફળ ખાઓને વેચીરે,
આવતા અભીયાગતને ઓળખો;
જીવડે આંખ્યું મીંચીરે. વીરા૦
પાખંડ મેલીને થાઓ પાધરાજી,
મન રાખોને હરીઆરે;
એલા વાલા શું તાણુશો, ધર લેશે વમળારે. વીરા૦
રણુનો રાહો ત્યાં રણ ચડયો, દલ સામાં ડગલાંરે;
શીશ પડે વાંટો ધડ લડે, પાછાં ન ભરે પગલાંરે. વીરા૦
છડીયુવાળારે ચડી ચાલશે, કેમ પોહોચાશે પાળારે,
ભાલીયુંવાળા જ્યારે ભેટશે;
કાયર દેશે મો ટાળારે. વીરા૦
પારકાં ભોજન તમે કાં જમો, જમતાં લાગે છે મીઠાંરે;
તલ તલનાં લેખાં ધણી માગશે, જડશે ઝાઝા જુતારે. વીરા૦
રેહેવુંરે પરવશ નર પંથ, ટેકમાં ખેલવું ખડાની ધારરે;
ભુતનાથ ચરણે ભણે અમૈયો,

માંહેલા મણુજરને મારેરે. વીરા૦

જીવણદાસ ૨૦.

સમજ મન તું સોય નર ઘેલા,
આવ્યો વાયકો અડેકડે. (૨)
રામ નામની છડીયું ચાલે, સીચાણો અજ્ઞાન ચડે,
પલમાં પ્રાણી પકડી લેશે;
જેમ પંખીમાં બાજ પડે. સમજ૦
તુને ધુત્યો ને મુને ધુત્યો, પરનારી શું પ્રીત કરી;
એ દહાડા પ્રાણી દલમાં રાખો,
અંતકાળે તો આડા ફરે. સમજ૦
છાની વાતો ચોરે ધાડે, ધારણ વિનાની નાવે ધડે;
સંતની સેવા જ્ઞાન ગરીબી,
એ જુગટીયાના નહીં જડે. સમજ૦
જગજીવનસે જગડો લાગ્યો, અનેક ભુપ તયાન ભડે;
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે,
તે પ્રતીત હોય તો પાર પડે. સમજ૦

ભજન. ૨૧

હીરલો લાધ્યો મુજ રાંકનેરે, કોડી એનાં મુલ કેવાય;
ઝવેરી મળેથી એનાં પારખ્યાં;
એનાં મુલ તો મોંઘેરાં થાય,
વરતન જોઈ વસ્તુ વોરીયેરે હાં;
જેમાં અવગુણ નોય. ટેક૦

સતગુરૂએ મારી મુને શારડી,
શાર બેઠો હ્રુદીયા માંય;
ટંકશાળે ગયા પાછા નહિ ફરે,
નાણું સાચાં રે કહેવાય. વરતન॰
ચિંતામણી મણીરે સોહામણી,
શોભા વરણુવિ ન જાય;
જેનેરે દીઠે કમળ ઠરે, આપ સરીખા કેહેવાય. વરતન॰
મુંઢારે ગરવા મારા સાધશે જેનો સોનેરી રંગ,
ધોણે ધોણેરે રંગ નત નવો;
ઉલટી જાશેરે પતંગ. વરતન॰
ખરારે ખોટાનાં લેશે પારખ્યાં,
જેમાં તાવતાં તરત પરખાય;
કહેરે જીવણ એને જોખતાં,
કુડીયાં સાંધણમાં જાય. વરતન॰

ભજન. ૨૨

મીરાંબાઇ પુરવ જનમની છે પ્રીતડીરે,
નામ નહીંરે છોડું હરી.
મારે રૂદીએ લખ્યા હરીના લેખરે,
નામ નહીંરે છોડુ હરી.
મોલમાંથી મીરાં ઉતર્યાં, ત્રાફામાં ભરીયા ભાર;
લખી કાગળ રાણો મોકલે,
એ મીરાં એકવાર ચીતોડગઢ આવરે. નામ॰
ચાર પાંચ પત્ર રાણે મોકલ્યા જાજો મીરાંની પાસ,

સગુણ જેવું મીરાં સાસરે,
લજવું માસાને મોસાળ.
લખી કાગળ રાણો મોકલે, દેજો મીરાંને હાથ;
ચાર પાંચ આલુ મીરાં ગામડાં;
અરધું આલું તુને રાજ. નામ૦
તમે રાઠોડની કુંવરી, અમે છૈયે ચમાર;
કાલે રાણો ઘેર આવશે,
મીરાં શું થાશે હવાલરે. નામ૦
ઝેરના કટોરા રાણો મોકલે દેજો મીરાંને હાથ,
અમૃત કરી મીરાં ગયાં,
મારો સાયબો રાખે મારી લાજ. નામ૦
પાટ સખી પીળી થઇ મીરાં,
લોક જાણે પડ્યા રોગ;
એવી લાંઘણ મીરાંબાઇ કરે,
મારે હરી ભજ્યાનો આવ્યો જોગ. નામ૦
રાણોજી ખબર મોકલે, જાજો મીરાંને મોહોલ;
મીરાં મુવાં હોય તો બાળજો,
ડાગ દેજો જમનાજીને ઘાટ. નામ૦
ઝાજ પખાજ વેણું વાગીયાં, ઝાલરનો ઝણકાર;
કાશી નગરના ચોકમાં,
મને ગુરૂ મળ્યા રોહીદાસ. નામ૦
ભાદરવો ભલે ગાજીઓ, નદીએ ખલકીયાં નીર;
દાસ જીવણ સંતો એમ કહે,

મીરાં ભજનમાં રહેજો ભરપુર. નામ૦

ભજન ૨૩

રામ સમર મન રામ સમરલે,
અરે મુર્ખ કયું મન સુતા;
જાગ્રત નગરી ચોર ન લુટે,
જખ મારેગા જમ દુતા. રામ૦
જપ કર તપ કર કોટી યજ્ઞ કર,
કાશી જઇ કરવત લેતા
મુઆ પછી મુક્તિ નહિં હોવે,
સજુમેં સરજે જમ દુતા. રામ૦
જોગી હોકર જટા વધારે, અંગ લગાવે ભભુતા;
દમડી કારણુ દેહ જલાવે,
સો જોગી નહીં જમ દુતા, રામ૦
જોગી હોય સો જંગલ રહેવે,
કાળ કોધકું (દે) દંડા;
અધર તખતપર આપ બીરાજે;
સો જોગી હય અબધુતા. રામ૦
સુતા સો નર ગયા ચોરાશી,
જાગ્યા સો નીરસે હોવા;
દાસ જીવણુ સંતો ભીમને ચરણે;
અનુભવી અનુભવ લેતા. રામ૦

ભજન ૨૪

મેં મસ્તાની મસ્તી ખેલું મેં દીવાના દર્શકા;

ક્ષમા ખડગ લઇ આગે પોતું
મેં સીપાઈ હું મેરમકા. મેં મસ્તા૦
ધનન ધનન ઘડીઆળા વાગે, તાલ પખાજ અરૂ મૃદંગા
સુન સીખર ગઢ સૈન ચલાવું,
નાચ નચાવું નંગ રંગા. મેં મસ્તા૦
રાય આંગણીએ વાંસ રોપાવું, ધીમા ઢોલ બજાવુંગા.
નટવા હોકર નાચ નચાવું,
અણુભેપદ લઇ આવુંગા. મેં મસ્તા૦
મેં દાસી સબ સંતન કૈરી.
પાંઉ પીઆંલા અવીનાસી;
ખોજ ખબર તું જો દીલ ભીતર
રોમ રોમપર લે લાગી. મેં મસ્તા૦
જીવન સુનલો સાધો ભાઈ, કઠીન કામ હે વેરાગી;
તુરત સુરતકી સાન ઠરાણી,
સકળ ભરમના ભે ભાગી. મે મસ્તા૦

ભજન ૨૫.

અમારા ને અવગુણુરે, ગુરૂજીના ગુણ ઘણારેજી,
અમારા અતગુણુ સામુ મત જોય. (ટેક)
ગુરૂજી મારો દીવોરે, ગુરૂજી મારો દેવતારેજી;
ગુરૂજી મારા પારસમણીની તોલ. અમારા૦
ગુરૂ મારા ગંગારે ગુરૂ મારા ગોમતીરેજી;
ગુરૂ મારા કાશીને કેદાર. અમારા૦
ગુરૂજી મારા ત્રાંપારે ગુરૂ મારા તુંબડારેજી

એ તુંબડે ઉતરીએ ભવ પાર. અમારા૦
જાલીડાં મેલાવોરે ગુરૂ ગમ જ્ઞાનનાંરેજી;
છ ઝાલીડાં જરણી માંહેલો જામ. અમારા૦
ગુરૂને પ્રતાપે દાસ જીવણ બોલીયારેજી;
દેજો અમને સંત ચરણુમાં વાસ. અમારા૦

ભજન ૨૦

દેખ્યા હોય તો કહી બતાવો, મોતી કૈસા રંગા હોજી;
ગુરૂ ગમ કરી ગોતો ગગનમાં, ત્યાં છે ગુપ્તી ગંગા. દેખ્યા.
ઘુવડ ગુરૂને છીપા ચેલા, દીવસે નહીં પગ ડંડાજી,
આગમ ભાખે પણ ગમ નહિ નરને,
આપ વખાણે અખંડા. દેખ્યા.
દીપક ગુરૂએ જ્ઞાન બતાવ્યું,
નામ પ્રતાપ નવડંડાજી;
પીંડ બ્રહ્માંડમેં અપરપારા,
નહિં સુરજ નહિં ચંદા. દેખ્યા૦
ક્યાંસે આયા ક્યાં સમાણાં, એહી બડા અચંબાજી,
મોતી ન નિરખ્યાં પીયુ ન પરખ્યા;
આપ ભયા આનંદા. દેખ્યા૦
આત્મ ચીન્હો અનુભવ પામ્યો,
મટી ગયા સોય ફંદાજી.
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે,
ધ્યાની પુરૂશના ધંધા. દેખ્યા૦

ભજન. ૨૭

જાવું છે મરી મેરમ જાવું છે મરી, લે લગાડી રામ ભજીલે,
મેડા મંદીર માળીયાં તારાં જાશેરે પડી;
કાચી કાયાનું સ્થુલ બંધાણું, જાણે ધુળની ધુળ ઘડીરે. મે૦
સઘું કુટુંબ તારૂં લુટવા લાગે, કાંનની કડી,
કાઢો કાઢો એને સહુ કહે, હવે રોકો માં ઘડી. (૨) મે૦
ફુલની ઘોડે ફુલી રહ્યા છે, જાણીએ ગરથમાં ગળી,
જમડા આવશે જીવ લેવા, પછે ભાગશે નળી ભાગશે નળી. મે૦
સાધુની સંગ ગુરૂની સેવા એ વાત છે ખરી,
દાસ જીવણ સંતો ભીમ કંરે ચરણે,
જન્મ જાય ટળી—જન્મ જાય ટળી. મેરમ.

ભજન. ૨૮

મારો બાળપણાનો બેલીરે, મારી કાયાનો સંઘાતીરે,
જેણે પ્રીત જગતમાં કીધી.
વહાલા મારા પહેલી પ્રીત ધ્રુવજીએ કીધી,
જેણે અવીચળ પદવી લીધીરે. જેણે૦
વાલે મારે ભાવે ભાજી વીદુરની ખાધી;
જેને સંગતે ગુણકા સીધીરે. જેણે૦
વાલે મારે જલમાં ગજે બુમ કીધી,
તેની તરત ખબર લીધીરે. જેણે૦
વાલો મારો વંદરા તે વનના વાસી,
એમ બોલ્યા જીવણદાસરે. જેણે૦

ભજન. ૨૯

મારે બાળપણાની પ્રિતુરે, પુર્વ જનમની પ્રીતુરે,
ઓધા મોહોલ આવોરે;
જોઇ જોઈ વેરીએ જોત્યું, બાબા વીના પડે ન ભાત્યુંરે,
બાર ઝીલે ભીતુંરે. ઓધા મોહોલ
તમ વિના નથી રેહેવાતું, વાલમ આવો કરીએ વાતું,
આવી છે એકાંતુંરે. ઓધા મોહોલ
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે, વારણા લઉ વારીવારી,
ગરીબ ગવાણીરે. ઓધા મોહોલ

ભજન ૩૦.

ઉસી ઉધારા તારા કેટલાક રડશે વાહાલા,
ખોલીયું લીધું છે માગી ભાડે. ટેક.
એવો માંઘો મુલો મનખો મેલીને જાવું છે એક દહાડે
સગુરે કુટુંબ તારૂં ઝાંપલા સુધી વાલા,
મીત્રો વળાવી આવ્યા ઉજડ પાડે. ઉસી૦
દેહના ડુંગર તારા ડોલવા લાગ્યા વાંલા,
વચને બંધાયા દેહિએ કાચો નાડે. ઉસી૦
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે વાંલા
સાધુ વોળાવા કોઇ નહિ પાડે— ઉસી૦

ભજન ૩૧–મું.

સત ગુરૂ મળીયા એના સંશય ટળીયા,
મારી ભય ભ્રમણા ભાગી ટેક
જીવે રામ બે ભ્રમણા ભાગીજી.

જ્ઞાન ગબરૂ મેંતો કંઈ નહિ જાણ્યું.
મારી સુરતાં સાહેબ શું રે લાગી.
જીવેરામ સુરતા સાહેબ સુરે લાગી,
નાભીકમળસે નાવ ચલતહે,
જળ હળ જોત્યુએ જાગી; જીવેરામ. ૨
નર તો સનમુખ ચાલે.
કાયર જાશે ભાગી. જીવેરામ. ૩
બીજડી બંદુકડી ને પ્રેમ પલીતો,
અમને ગાલ ગલોલી લાગી. જીવેરામ.૪
દાસ જીવણ સંતો ભીમને ચરણે વાંલા,
સંત મળ્યા સુહાગી. જીવેરામ.૫

મીરાંબાઇ ૩૨.

જારતો ધણીનો દીનાનાથ, વાતુ અમે કેમ કરીએ.
લટકામાં આવું ને લટકામાં જાવું, લટકામાં સમજાવુ. ૧
એક ઠેકાણું તમને એવું બતાવું તે, બે ઘડી ઉભા રહેજોરે
સુખ દુખની આપણ વાતુ કરીએ વાલમ, જોબન જાય રસ લેવારે. ૨
સોના ઊઢાણી ને રૂપલાનું બેડું હાથમાં જળ જમુનાજીની જારી
રાણી રાધાજી જાણે પાણીડાં ચાલ્યાં, જાણે સોળ વરસની નારી.૩
સોળે શણગાર તારે અંગે બીરાજેને, હાથમાં સોનાકેરો ચુડો
બાઈમીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના:ગુણ વહાલો વર છે રૂડો. ૪

ભજન ૩૩.

નીત નીત ભજવું તારૂં નામ તારૂં નામ મારા શામરે
પ્રેમ થકી મને પ્રભુજી મળ્યા હોજી, નીત નીત.

કાંઈ નવ સુજે ઘરનાં કામ મુને કામ; પ્રેમ૦
આ કાંઠે ગંગા વાંલા ઓલે કાંઠે જમના,
વચમાં રૂડું ગોકળીયું ગામ–રૂડું ગામ. પ્રેમ૦
સુની સે'જડીઆં મોરી નીદ્રા ન આવે વાંલા,
ભાતરે ભાતનાં ભોજન પીરસીયાં વહાલા.
જમવા ન આવે ઘેલો શામ ઘેલો શામરે. પ્રેમ૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વાલા;
છેલી બાકીના રામ રામ રામ રામરે. પ્રેમ૦

ભજન ૩૪.

કાનુડો ન જાણે મારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળકુંવારાંરે; કા૦
જળરે જમનાનાં હું તો, ભરવા ગઇતીરે.
કાનુડે ઉડાડયાં આછાં નીર–ઉડયાં ફરરરરરે કા.
જમુનાને કાંઠે વાલે રાશ રચ્યો છે રે,
સોળસે ગોપીમાં ઝાલ્યાં ચીર—ફાટયાં ચરરરરરે, કા૦
હું તો વરણાગી કાના તારારે નામનીરે;
કાનુડે તાણીને મારયાં તીર વાગ્યાં—અરરરરરે. કા૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ વહાલા,
કાનુડે બાળીને કીધાં ખાખ—ઉડી ફરરરરરે. કા૦

ભજન ૩૫.

જુનુ થયુંરે દેવલ જુનુ થયુંરે મારો હંસલો નાનોને દેવળ જુનું થયું.
મારે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, દાંત ગયાને માંહે ખુરીયાં.મારે૦
મારે કાયા હંસા પડવાને લાગી,

જીવો હંસને પાંજર પકડ્યુંરે રહ્યું, મારો
તેવતેવડીરે હંસા મળી ગોવાલણ,તેશું મનડું મારૂં મોહ્યું. મારો.
મીરાં કહેપ્રભુ ગીરધરના ગુણ,પ્રેમના પ્યાલા તમને પાછપાઉં મ.

તોળીરાણી ૩૬

જેસલ કરીલે વિચાર, માથે જમ કેરો માર;
સ્વપ્ના જેવો છે સંસાર, એમ તોળીરાણી કરેછે પોકાર.
આવોને જેસલરાય, પ્રેમથકી આપણ મળીએ;
પુરા સાધ્ય હોય ત્યાં, જઈ ભળીએરેજી. ૧
અનુભવ આવીઆ અવતાર, માથે સતગુરૂ ધાર,
જાવું ધણીને દ્વાર, બેલડી ઉતારો ભવપાર. આવો૦
ચાંદો સુરજ વસે છે આકાશ નવલખ તારા એનાં પાસ;
પવન પાણીનો પ્રકાશ, સહુ લોક કરે તેની આશ. આવો૦
ગુરૂના ગુણનો નહી પાર, ભક્તિ છે ખાંડા ધાર;
નુગરા શું જાણે સંસાર, એનો એળે ગયો અવતાર. આવો૦
છીપુ સમુદ્રમાં થાય, વાકી ધન્યરે કમાય;
સ્વાંતીના મેહલુ વરસાય, ત્યાંતો સાચા મોતી થાય. આવો૦
મોતી એરણમાં એરાય, માથે ઘણ કેરો ઘાય;
ફુટે ફટકીયાં કહેવાય, સાચાની તો ખળે ખબરૂ થાય. આવો૦
જીવની ગતી ગુરૂની પાસ, કેવી કસ્તુરીની બાસ;
તોળીરાણી તેજના અંબાર, સેવકોની લેવા આવે લાજ.
નવલખ કોથળીયું બંધાય, તે તો ગાંધીડા કહેવાય;
હીરામાણેક હાટે વેચાય, તે તો મુલે મોંઘા થાય. આવો૦
નીત્ય ઉઠી નાંવાને જાય, કોયલા ઉજળા ન થાય;

ગુણુકાનો બો બાપ કોને કેહવા જાય માવઠા મેએ કણુ ન વેડાય,
દેખા દેખી કરવાને જાય, એતો અધુરીયો કવાય;
હાથમાં દીવો લઈ કુવે પડવા જાય,
ચાર જુગની વાણી તોળીરાણી ગાય. આવો૦

ભજન ૩૭.

તમે વીશ્વાસી નર વેઠયા મારા રાજરે,
નર નુગરાસે નેડે. ન કરીએજી. ટેક.
હંસલોને બગલો બેઉ એકજ રંગાજી, બેઠા સરોવરની પાળ
હંસાને ચારો સાચાં મોતીનોજી, બગલો ડાળે કાદવ ચારો.
ચાલુ બજારમાં માણે માણુરાજરે, નર નુગરાસે નેડો ન કરીએ.
આજ મારા ધણીનો પાટ મંડાણોજી, જળહળતી જ્યોતુ દશ શાણી
ગુરૂને પ્રતાપે સતિતોળલ બોલ્યાંજી, મારા સંત અમરાપર માહેજી

ભજન. ૩૮

કાઠીરાણી તારો સાયબો બતાવ, તોળીરાણી તારો ધણીરે બતાવ
આધભવાની અરજ કરૂ છે જાડેજારેજી. ટેક.
વસ્યો ગુલાને વાસ જાડેજા, અનુભવ આડા આવ્યા જાડેજા
એમ તોળલ કહે છે. ૧
તું તારૂં પાપ પ્રકાશ જાડેજારે, તારી બેલડી બુડવા નહિ દઉં
જાડેજા એમ તોળલ કહે છે. ૨
હેરણાં હેરયાં લખ ચાર તોળલદે મનના મરઘા મારીયા
તોળલદે એમ જાડેજો કેહે છે. ૩
કુંટી કુંવારી જાનો તોળલદે, સાત વીશું મોડ બંધ માચો
તોળલદે એમ જાડેજો કેહે છે. ૪

વાળી ગોંદરેથી ગાય તોળલદે, બેન ભાણેજી દુવીઆં
તોળલદે એમ જાડેજો કેહે છે. ૫
ફાડી સરોવરની પાળ તોળલદે, વનમાં મોરલા મારીયા
તોળલદે એમ જાડેજો કેહે છે. ૬
બોલ્યા જેસલરાય તોળલદે સંત અમારા પર મહાલેજો
તોળલદે કેહે છે તું તારૂ રૂપ પ્રકાશ જાડેજારે
તારી બેલડી બુડવા નહિ દઉં જાડેજા એમ તોળલ કેહે છે.

ભજન. ૯૩

ફળે મુજા ભાઈડાનો ભાવ હાંરે હાં કાઠી રાણી
સતી તોળલદે અમને તારજો એજી. ટેક.
હાંરેહાં જેશળ જગનો ચોરટો હેજી, ખાતો ચારે ખંડહારે;
સંઘ તું કરીએ જેશલ શાધ્યની હેજી;
વસીએ થુલા ભેગો વાસ હાંરેહાં, કાઠીરાણી અમને તારજો હાંજી
હાંરેહાં સતીરાણી તોળલદે એમ બોલીયાંરેજી
હાંરે જેસલ કપડાં ધોઇને લાવ હાંરેહાં
એરે મારગે સુરામળે હેજી, જેસલ વાળી ઘરે લાવ હાંકાઠી.
હાંરેહાં નથીરે પોગ્યા જેસલ સરોવરે હેજી;
નથી બોલ્યાં નીર મેરે હાંથે હાંરેહાં
અવધવંચે ઉજળાં હુઇ રહ્યાં,
તોળી તારો સાયબો સશીયાર હાંહ રે કાઠીરાણી.
હાંહાંરે જેસલ જામેયા રચાવીઓ રે જી
મુનીવર મળ્યા લખ બે ચાર. હાંરેહાં
તેમાં તે ધણી મારો આવી મંડયારેજી

જેસલ રહેજો હુંશીયાર હાંરેહાં.
હાંરેહાં કળીયુગમાં નીધ્યા ધણીરેજી નીધ્યા છે ટેકશાળ.
હાંરેહાં નીધ્યા સુણીને સાધુ નિરમળ્યોરેજી
ઉતરે શીર હુઆ ભાર. હાંરેહાં
હાંરેહાં જેસલને ધણી મારો આવી મળ્યારેજી
સતી તોળલને આરાધ.
હાંરેહાં જુનો જોડજો એમ બોલીયારેજી
તોળી તારો સાયબો સસીવાર. હાંહાંરે

ભજન ૪૦.

કચ્છથી જેસલ ઉમાએ જીરે, મેવાડ માલો આરાધે
મુનીવર મળ્યા મુનાવરા ભોમ આધો આધી એડો. ૧.
ઉમા જેસલકર મંડયો. ભાયલા ભાવે મળવો
માલે જેસલને પુછયું આપણે હોય ઓળખાઇ
હાથે પંજો દઇને મળ્યા ઇસા ધારયા ભાઈ એડો. ૨
ધરે જુત્યા ધોરી નમે, કુવે કડવા પાણી
આરાધે અમૃત હુવા ઇતોલ કાઠીરાણી એડો. ૩
સાવ સોનાની ગુરૂની બારંગી તેમાં રૂપાદે રાણી
માગ્યા માગ્યા મે વરસાવીયા ઉમાલા ઘેર રાણી એડો. ૪
જેસલે વાવી પારસ પીપળી માલે વાવી જાર,
પાંડુ પીઆરે પરઠીયું ડાગું વરમાંડ જાય. એડો. ૫
પરબત પાંખંડમાં કામડી કોરાણીજી,
આજુગ જાતાં જાશે નહિં પીપળી પરાંની. એડો. ૬
ધનવે ડુંગર સંતો પમ ધરી, સાધુ હ્યો વિસામો,

ગર ગુરૂજીનાં બેસણાં થાપના પીરવી, એડો. ૭
ઓ થાન આગે તર મળ્યા નવે નાથે આરાધી;
લક્ષમણ ગીરધર બોલીયા, સતધરમની નીશાની. એડો ૮

ભજન ૪૧.

જાડેજારે તાર તંબુરો સતિના હાથમાં રેજી,
સતી કરેછે અલકનો આરાધ જે દી બોલ્યાતા મેવાડમાં;
૧ દીના બોલ સંભાળ, જાડેજારે વચન સંભારી વેહલા જાગજોરેજી
જાડેજારે મેવાડથી માલો રૂપો આવીયારેજી
તે દુખનારે બોલને કાજ, ત્રણ દીવસરે ત્રણ ઘડી;
શુરા હોય તો જાગ્યા જાડેજારે વચન સંભારી વેલા જાગજોરે
જાડેજારે કાલી કહેવાશે કાઠી રાણી.
મુવા પછી નરને બોલ્યાના હોય નીમ;
જાડેજારે ધપ ધજાને શ્રીફળ તો ચડે,
આતો છે ખરાખરીનો ખેલ જાડેજા
જાડેજારે અળસ મરડીને જેસલ ઊઠીયારેજી ભાંગી ભાયુંનીરેભ્રાત
જાડેજારે પેલા મળ્યા રૂપા માલને પછે મળ્યા તોળીનાર જાડેજારે
જાડેજારે માલો પારખને રૂપાપેઢીએરેજી વોરે હીરાહીરાને લાલ
વચન ચુકયા તો જાશો ચોરાસીમાં, રેહજો તમે વચનુંની લાર
એમ વચન સંભારી વેહેલા જાગીયા.
જાડેજારે કીધાં લગનને કીધા છાંટણુ લાગી વીવાહની ખંત,
કન્યાએ કેસરીયાં પે'રીયાં તો સોડ મીઢોડાં જાડેજાને હાથવચનને
જાડેજારે જેસલને ઘરેતોળીરાણી બોલીયાંરે, નવી સમાતુ ખોહાય
સહુ વળાવીને પાછાં વળ્યાં, એક ન વળ્યાં તોળલનાર વચનને.

હરચન પુરાણનું ભજન ૪૨

સરસ્વતી માતા તું દીનદયાળુરે, ચરણે નમાવું શીશ ભાઈ
કીરતી કહીએ રાજા હરચન તણીને વાણી આપોને જુગદીશભાઈ,
અકલગતી છેજ તમારીને અરજ સુણો નાથ અમારી ભાઈ ૧
અજોધ્યાપુરીમાં અતિ ઘણેરા રાજા, હરચંદ દેતો રૂડાં દાન ભાઈ
ઈંદ્રતાપ તેનો જીરવી ન શકયો તે છોડી ચાલ્યો ઇંદ્રાસન ભાઈ
ચાલીને વઇકુંઠમાં જઇને અરજ સુણોને, કમળના નાથ ભાઈ ૨
ઈંદ્રાસન તમે સાચવોને સ્વામી અમથી રહ્યું નવ જાય ભાઈ
હઠ લીધી રાજા હરચંદેરે ઈંદ્રાસન તો લેવાય ભાઈ
તેની વાર તમે કરો, રાયની શી વલે થાય ભાઈ. ૩
સરવે મળીને જ્યારે પરીઆણુ કીધાંને છળવાને હરચનરાય ભાઇ
વિશ્વામીત્ર મુખ વાણી ઓચરીઆ, હું વેગે અજોધ્યામાં જાઉં ભા
છલ્યા વિના એને જો પાછો આવું તો સાત જન્મ શ્વાન થાઉં ભાઈ
મોટાં વચન નવ બોલીએ મુની એમ કહેછે વઈકુંઠરાય ભાઇ
જીવન છોડે પણ ભકિત નવ છોડે એતો સત્યવાદી કેહેવાય ભાઈ
હરખ ઘણો જ્યારે તમને થાય પણ છળાય નહી હરચનરાય ભાઈ
ત્યાંથી વિશ્વામીત્ર ચાલીયાને, આવ્યા અજોધ્યાની માંય ભાઈ
ચરણ પખાળીને ચરણામૃત લીધાંને આદર ઘણેરા દેવાય ભાઈ
સાર લેવા તમે આવ્યા અમારીને,
જે રૂશી બોલ્યા વચન વીચારી ભાઇ. ૬
તુલસીની માલા તારે કંઠ બીરાજેને લ્યોછો રામનાં નામ ભાઈ
રાજરીતું તમે છોડી કરીને આ કરોછો સાધુનાં કામ ભાઈ
સાચુ જ્યારે તમે નથી જોતા વળીમે રાજાજારો [illegible] ભાઈ

રાજા કહેછે તમે સાંભળો રૂશી મારે રામ રૂદીઆંની માંહી ભાઈ
રાજ છોડું પણ રામ ન છોડું મરને ઉથલપાથલ હવે થાય ભાઈ
હીણીબુદ્ધિ શું દો છો અમને, આવું ઘટે નહી રૂશી તમને ભાઇ
તરત ત્યાંથી જ્યારે ઉઠીયા રૂશી નિસર્યો નગરની બહાર ભાઈ
વરાહરૂપે જઈને વાડીમાં પેઠા, વનસ્પતી ભાગીરે અઢાર ભાઈ
ભુમ તેની હવે શહેરમાં આવીને ત્યાંરે ચડયો રાજાને ક્રોધ ભાઈ
અશ્વરાજાનો જ્યારે ત્યાં હવે તેડયોને આપ થયા અસ્વાર ભાઈ
સાથે સેના જ્યારે ત્યાં હવે તેડીયોને આપે થયા અસ્વાર ભાઈ
મુખથી હવે એમ કહેછે રાય તમે સાંભળો સઘળી સેનાય ભાઈ
જેની પાસેથી વરાહ નિસરેને તે તેની વાંસે જાય ભાઇ
વાત સાંભળીને વરાહ તવ વછુટયો હું જાઉં જ્યાં હરચનરાય ભાઈ
રૈવંત તો રાજાને ચમકાવીને પોતે ગયા વન સધાવિ ભાઈ ૧૧
ક્રોધ કરીને રાજા હરચન ચાલ્યા વરાહની વાંસો જાય ભાઈ
અઘોર વનમાં જઈ અલોપ થયા ત્યાં મળ્યા છે વિપ્રરાય ભાઈ
કહો વિપ્ર તમે શુંરે સુણાવોને
હો પ્રભુ તમે ક્યાં જેવો ભાઇ ૧૨
રૂશી કહેછે તમે સાંભળોને રાજા તમથી કારજ નવ થાય ભાઈ
કુંવારાં બાળક છે વિપ્રનાં તેને કન્યાદાન તો દેવાય ભાઇ
ગાંઠે દ્રવ્ય જોતિ નથી અમારેને તેને માટે અજોધ્યામાંજાઉં ભાઇ
સત્યવાદી સુરોરાજા હરચન કહીએને મહાદાની તો કહેવાયભાઈ
જે માગુ તે મુને આણીજ આપેને સારે મારાં કાજ ભાઈ
બીજો કોઇ એવો જગતમાં ન થાયેને
એમ કહેછે રૂષી સાંભળને રાય ભાઈ. ૧૪

રાજા કહેછે તમે સાંભળો રૂષી વસ્યુ હરચન મારૂં હવે નામ ભાઈ
જે માગો તે તમને આણીજઆપુને સારૂ સઘળાં તમારાં કાજ ભાઈ
વિપ્રને પરણાવો તમે કન્યાદાન દઇએ જયારે અમે ભાઈ ૧૫
આલા લીલા જ્યારે વાંસ વઢાવ્યાને ચોરી બંધાવી વનમાંય ભાઈ
વિપ્ર બેઠા જયારે વેદ ઓચરેને ચોરીના આંટા ફેરવાય ભાઇ
કન્યાદાન દ્યો હવે રાય, ત્યારે કારજ સંપુરણ થાય ભાઈ ૧૬
કન્યાદાન રાજા હરચને દીધાંને બાપુ ફેરા ફેરવી ા વનમાંય ભાઈ
ગ્રંથ ભંડારને ભોમકા સરવે, ગજરથ તોરંગ હવે માંય ભાઈ
અજોધા લઇને અર્પણ કીધી ત્યારે રૂશીએ સ્વસ્તિ કીધીભાઇ ૧૭
રૂશી કહેછે તમે સાંભળો રાજા હું દક્ષણા માગુ અમે રહ્યા ભાઈ
સવાભાર સોનું તમે કયાંથી કાઢશોને ગાંઠે નથીરે જરાય ભાઈ
વિમાસણ તમે શું કરો રાય હવે મુખથી પાઠો હવેનાય ભાઈ ૧૮
રાજા કહે તમે સાંભળો રૂશી મારા અંગ ઉપર હવે હોય ભાઈ
અજોધામાં મારી અરધાંગના બીરાજેને હાર અનોપમ હોય ભાઈ
ચાલોને વિપ્ર હું તમને આપુંને, તમારાં દરિદ્ર કાપુરે ભાઇ ૧૯
અશ્વરાજાનો જયારે આંચકી લીધોને આપે થયા અશ્વાર ભાઇ
રાજા હરચન પાળા પધાર્યાને ચાલી અજોધામાં જાય ભાઈ
જાણુતો નગરીમાંહે કશવીને તારા રાણી વેલેરાં આવેરે ભાઇ
સ્નાન કરીને સતી તારાદે ઉઠયાંને હરી હરી ઓચરે ઘરમાંય ભાઈ
સતી પધાર્યાં હવે સ્વામીની પાસે ત્યાં પુછેછે હરચનરાય ભાઈ
સવાભાર જ્યારે સોનું ન થાય તો, સત આપણું હવે જાય ભાઇ ૨૦
રાણી કહેછે સાંભળો રાજા ધારણ રાખો હવે ધીર ભાઈ
રૂશીને જ્યારે દાન દીધા વિના ન પીવું આપણે નીર ભાઈ

જાણુ જણું લઇ ઘરઘર વેચાઇને સતને જાવા કેમ દઇએ ભાઈ ૨૨
સતને કારણુ જ્યારે સરવે તજીઆને સુખ સંસારનો સાર ભાઇ
કહે હામો કોની લાલચ ના કરીએ ને તારા તણો છે આધાર ભાઇ
વિશ્વાસે જ્યારે વળગી ન રહીએ ને સત જાવા ન દઇએ ભાઈ ૨૩

ખંડ બીજો.

રાજ મેલ્યા મંદિર મેલીઆં ને
મેલી હીંડોળા ખાટરે ભાઇ
સતને કારણુ જ્યારે ત્રણે સંચરીઆને
લીધી કાશી કેરી વાટ ભાઇ
રાજા રોહીદાસ ને તારાદે રાણીને
મુખ જપે છે સારંગપ્રાણી ભાઇ ૧
વાટે ચાલીને વિશ્વામિત્ર કોપ્યા
તમે ભોળાં ચાલોમાં ક્યાંઈ ભાઇ
ગાઉ ગાઉને વેરે તમે જુજવાં ચાલો
જો પુન્ય તમારૂં હોય ભાઇ
એવી વાત જ્યારે તમથી ન થાયે
તો મુખથી પાડોને નાય ભાઇ ૨
ગાઉ ગાઉને વેર જુજવાં ચાલ્યાંને
આગળ હરચન રાય ભાઇ
તેની વાંસે સતી તારાદે રાણીને
વાંસે કુંવર રોઇદાસ ભાઇ
કઠણુ પળ જ્યારે આવી છે ત્યારે

એવી તો કપટ રૂશીએ ચલાવી ભાઈ ૩
અનેક અશ્વની જ્યારે અસ્વારી કરતા ને
હાથી અંબાડીએ રાય ભાઇ
અજોધા નગરીનો રાજીયો હવે
પાળો ચાલ્યો હવે જાય ભાઈ
એમ કહેછે સતી તારાદે રાણીને
ભલું કીધું તેં સારંગપ્રાણી ભાઇ ૪
પંખી સઉએ જ્યારે રૂશી પધાર્યાને
આકાશ ઉડયાં હવે જાય ભાઇ
સોળ કળાનો જ્યારે સુરજ તપાંચ્યો
ધરા ધાણી ધાણી થાય ભાઇ
પગનાં જ્યારે પગરખાં ઉતરાવ્યાંને
અડવાણે પાયે તો ચલાવે ભાઇ ૫
વાટે વિશ્વામિત્રે પરબ બંધાવ્યાને
અન્નપાણીનાં ત્યાંય હવે ભાઈ
શેઠ થઇને જ્યારે સદાવ્રત આપે
પગનાં પગરખાં પહેરાવે ભાઈ
પંથી જ્યારે ઓરેરાં આવોને
ભોજન જમતાં તમે જાઓરે ભાઇ ૬
પગ બળે જોરે પંથી તમારાને
પગરખાં પહેરોને પગમાં ભાઈ
ખાઓ પીઓને બેસો આસન કરો
તમે સુખે શરીરે થાઓ ભાઇ

વિશ્રામ કરો તમે અબઘડી આવો
પછે તમે પંથે સધાવો ભાઈ ૭
રાજા કહે છે તમે સાંભળો શેઠીઆ
અમથી જમ્યું નવ જાય ભાઈ
મારે રૂષિને દાન દીધા પછી
અન્ન પાણી તો લેવાય ભાઈ
અન્ન પાણી તો અમે કેમ લઇએને
સત જાવાને કેમ દઇએ ભાઇ ૮
એટલો ઉતર દઇને ચાલી નિસરીઆંને
ત્યાંથી તે હરચનરાય ભાઈ
તેની વાંસે સતી તારદે આવ્યાંને
પુછે પરજાઓ હવે ત્યાંય ભાઈ
પંથી તમે હવે ઓરેરાં આવોને
ભોજનિઆં તમે જમતાં જાવો ભાઈ ૯
આગળ એક હવે ચાલ્યો જાય
બાપુ હમણાં જમીને આંય ભાઈ
સાચું કહોને તમે સુંદરી બાઇ
તમારે શું સગો થાય ભાઇ
સુંદરી કહેછે એ સ્વામી છે મારો
જુઠો બોલ તમારો ભાઈ ૧૦
એ જમ્યા હોય તો ભલેને જમ્યા
મારે રૂષીને દાન તો દેવાય ભાઇ
એટલો ઉત્તર દઇને ચાલી નિસરીઆંને

ત્યાંથી તારાદે ચાલ્યાં જાય ભાઈ
ભોજનીઆં જમતા હવે જાવ ભાઈ
આગળ બે જણાં વયાં જાયને ભાઈ
બાપુ તારા માતને તાત ભાઇ
જમ્યાં ભોજનીઆંને પીધાંરે પાણી
અમ આગળ કરી વાત ભાઈ
અમારો કુંવર વાંસે આવે તેને,
પગમાં પગરખાં પેહેરાવજો ભાઈ ૧૧
વાટે વિશ્વામિત્રે કપટ કરયાંને
કપટ કીધાં ઘણાં મન માંય ભાઇ
તેની મહેનત માથે પડીને
ચાલી ગયા હરચનરાય ભાઈ
એમ કરતાં સરવે કાશીએ ગયાને
ચોકમાં જઇ ઉભાં રહ્યાં ભાઈ
ખડનો પુળો જેણે શિરપર ધર્યોને
ત્રણે ઉભાં છે હવે ત્યાંય ભાઇ. ૧૩
સવાભાર હવે સોનાને માટે
ત્રણે જણાં તો વેચાય ભાઇ
બેલ વિશ્વામિત્ર એવાબેલતો
સતવાદી સત નવ મેલે ભાઈ ૧૪
કુંવર કહે છે માતાજી મોરી
મુજને રાખો તમે પાસ ભાઈ
મુજથી એકલું રેહેવાય નહી

એમ રૂદન કરે રોહીદાસ ભાઈ
વાત વિશ્વામિત્ર એવી સાંભળીને
રૂશીજી બોલ્યા વચન ભાઈ ૧૫
ત્રણે જણાંને નોખાં લઇ વેચુને
અકીકી કેર અકેકું જાવ ભાઇ
બીજી ગલીને બીજે ઠેકાણે
કોઇ કોઈની ભેળું નવ થાય ભાઈ
વાત એવી જ્યારે થડે ભરાણીને
રૂદન કરે તારાદે રાણી ભાઈ ૧૬
કાશી નગરને ગોંદરેને
પોકારે હરચનરાય ભાઈ
સવાભાર સોનાને માટે
વેચાણા તારાદે બાઇ ભાઇ
સવાભાર એનું સોનું લીધુંને
દાન વિપ્રને હવે દીધું ભાઈ ૧૭
સોનું લઇને રાજા સુઈ રહ્યાને
તસ્કર આવ્યા તે ઠામ ભાઇ
અરધી રાતના ઉપાડી ગયાને
કોનું લેવું હવે નામ ભાઈ
નિરાશ થઇને નિસાશા નાંખે
સત્ય અમારૂ પ્રભુ રાખે ભાઇ ૧૮
વેશ્યા ઘેર સતી તારાદે વેચ્યાંને
રૂશી ઘેર વેચાણા રાય ભાઇ

વાંસે કુંવર [illegible] તે
વિપ્રને ઘેર જાય ભાઈ
વાંસે વિશ્વામિત્ર પડ્યા હવે
ઘેર મહારાજને ન આવે ભાઈ ૧૯
તારાની ટેક હવે વિક્રમે રાખીને
તાપ દેખાડયો તનમાંય ભાઈ
વેચાયા રાજાને રાણી
ચાલી પોતે ત્યાં જાય ભાઇ
કઠણ કામ વિશ્વામિત્રે કીધું
પણ સત્ય જાવા ન દીધું ભાઈ ૨૦
સતને કારણે હવે ત્રણે વેચાણાંને
રાણી હરચન રોઈદાસ ભાઈ
કહે દામો એને દુખ ઘણાં પડયાં
ત્રણે જણાં તો વેચાણાં ભાઈ
ગોવિંદની મતિ નવ જાય જાણી
રૂખી ઘરે ભરે રાજા પાણી ભાઈ ૨૧

ખંડ ત્રીજો.

દિવસની કરવી ચાકરીનેરે
રાતનાં ભરવાં નીર ભાઈ
એમ કરતાં કેટલાક દિન વિત્યાને
સુકાઇ ગયાં શરીર ભાઇ
આણ ધણીની રાજા મનમાં રાખે

તેમ દુખ ઘણેરાં પ્રભુ નાંખે ભાઇ ૧
એક દિવસના સમે જાગે રાજા
હરચન ચાલ્યારે જાય ભાઈ
બાર બેડાનું માથે માટલુ લઇને
જળ ભરવાને તે જાય ભાઇ
અકૃત્ય વિશ્વામિત્રે કીધાં
ત્યારે સ્વરૂપ દેડકાનાં હવે લીધાં ભાઈ
દેડકાં થઇને હવે માટલામાં પેઠા
બાપુ ભાર થયો તેની માંય ભાઇ
જળ ભરી રાજા ઘડો ચડાવે
પણ રતી ઊંચો નવ થાય ભાઈ
વિમાસણ હવે બહુ કરે રાય
પણ તેની શી વલે થાય ભાઈ ૨
જળ ભરતાં હવે જરા પોંચીયુંને
ટાલ પડી શિરમાંય ભાઈ
નિશાળીઆની સાથે કુંવર
આવતા દીઠા હરચનરાય ભાઇ
દેખીને કુંવર ઘણો શોક પામે
પણ દુખના દહાડા નવ વામે ભાઈ ૪
નિશાળીઆ સરવે ઓશરે આવો
વાત કહું તમને આંહી ભાઈ
ઊંડા જળમાં તમે આઘેરા ચાલો
તો ભાર હળવો હવે થાય ભાઇ

સાંભળી રાજા સમજીને રહ્યા
ઉંડા જળમાં આઘા ગયા ભાઇ ૫.
ત્વરત રૂશી હવે બહાર નિકળ્યા
ઠેક મારીને જળ બહાર ભાઇ
જળ ભરીને રાજા ચાલી નિકળ્યા
ગયા પોતાને દુવાર ભાઈ
ક્રોપ્યા વિશ્વામિત્ર ભાળીને
કુંવરને નાંખું હવે મારી ભાઇ ૬
ત્યાંથી સરવ ચાલી નિસર્યાને
તેની સાથે કુંવર જાય ભાઇ
પુલડાં વીણતાં તરત ફટકાવ્યોને
પ્રાણ છોડયા હવે જાય ભાઈ
હકુમ વિશ્વામિત્રે કીધાંને
સ્વરૂપ ભોરીંગનાં હવે લીધાં ભાઈ ૭
નિશાળીઆ સરવ ચાલીને ગયા
જયાં હતી એની માત ભાઇ
પુલડાં વીણતાં તેને ફટકાવ્યોને
તારો કુંવર પડયો હવે ભાઇ
એક કહે છે સતી તારાદે રાણીને
ભલું કીધું તે સારંગપાણીરે ભાઈ ૮
દીઠો કુંવરને દોટજ મુકીને
ઉપાડી લીધો ઉરમાંય ભાઇ
રંગીલો કુંવર રોહીદાસ મારોને

ખાંતીલો ખાંપણુ વિના જાય ભાઈ
મનના મનોરથ પામ્યા ન દીસાને
લાવ એક નવ લીધોરે ભાઈ ૯
હાથે કડાં હેમનાં નેરે, શીસ્પર નવઘરાં સારભાઈ
સરવે શણુગાર તારા શા સંભારૂરે
મને અંગમાં ઉઠે છે ઝાળ ભાઇ
કુંવર તેં તારી બાજી સંકેલીને
મને અભાગણીને એકલી મેલી ભાઈ ૧૦
માતાએ કુંવર કાંધ ચડાવ્યોને
સ્મશાનમાં લઇ હવે જાય ભાઇ
મસાણુમાં રાજા હરચન ઉભાને
ભોંયનું ભાડું માગે ત્યાં ભાઈ
સોના મહોરજો આપો અમને
તો દેન દેવા દઇએ તમને ભાઈ ૧૧
માતાએ ચેજ કુંવરની ખડકી
અગ્નિ મુકી હવે ત્યાંય ભાઇ
પંખી સ્વરૂપે હવે ઋશી પધાર્યાને
જ્યાં બેઠા ઇંદ્રરાય ભાઇ
વાંસે ઝડી મેઘની કીધીને
અગ્નિ ઓલાવી હવે દીધી ભાઈ ૧૨
અડધું બળ્યું એનું મડદું રહ્યુંને
હવે જળમાં તણુાતું જાય ભાઇ
તરત તેમાંથી હવે ઉપાડી લીધુંને

ખચ્ચુ લે એની માયાભાઇ
મડ ગાંઠ તો જ્યારે વળી ગઇને
અને ખબર નથી હવે તેને ભાઇ ૧૩
ડાકણ તારા શહેરમાં આવીને
મડા મસાણમાં ખાય ભાઈ
વાર તેની તે ટાળે કરોને
નહિં તો શહેર સમુળું જાય ભાઇ
હીણી બુદ્ધી જઈ એને બતાવે
પણ મેર મારાજને નાવે ભાઈ ૧૪
સ્વારથીને શહેર સમુલુને
સાથે કાશીનો રાય ભાઇ
નરને નારી ઊરે ધર ઈલી કરીને
ડાકણ જોવા હવે જાય ભાઇ
મોર આવ્યા વિશ્વામિત્ર ચાલીને
જઇને ચોટલે ઝાલી ભાઈ ૧૫
શીશ ઉઘાડેને ઉભી બજારે
શહેરના મધ્ય માંય ભાઇ
નરને નારીયુ ભેળી થઇ હવે,
ડાકણ જોવાને જાય ભાઇ
ઉગમણે હવે ઝાંપલે આવીને
તેડયો ત્યાં ખીમલો મસાણી ભાઇ ૧૬
સતિએ મોઢું જ્યારે સ્વામીનું દીઠું
ત્યારે શુદ્ધ વળી છે શરીરમાંય ભાઈ

પતિને હાથે મારા પ્રાણ જો જાશે
ત્યાં ધારણ થઇ હવે ધીર ભાઇ
એમ કહે છે સતી હવે તારાદે રાણીને
ભલું કીધું તે સારંગપાણી ભાઇ ૧૭
ભક્તિને કારણે ભુવન છોડયાંને
તનમન સોંપ્યાં છે શિશ ભાઈ
કહેવામાં એને દુઃખ પડયાં ઘણાં હજી
ના આવ્યા જુગદીશ ભાઇ
નાથ મારા જાણે નઇરા ચયાને
પ્રભુ મારા અપરાધ શા ભાઈ ૬૮

ખંડ ચોથો.

કાશીપુરમાં અચરત દિઠુંને
અનર્થ ્યો અ ાર ભાઇ
પવિત્ર પુરી શીવશંકર કેરીને
કોપ્યા ઉમીયાનો નાથ ભાઇ
અગ્નિ ઝરે છે નેત્રમાં ભારીને
બ્રહ્માંડ નાખું હું તો મારી ભાઈ ૧
હરિ પોઢયાં વૈકુંઠમાં ને
કમળાજી ઢોળે છે વાય ભાપ
ફડકીને પ્રભુજી જાગીઆને
તરત કાશીએરે જાય ભાઇ
કોપ દેખી શંકરનો હરીને

ગરૂડને મેલ્યા વીસારી ભાઈ ૨
સ્નાન કરી સતી તારાદે આવ્યાંને
તુલશી પત્ર મુખમાંય ભાઈ
હાથ જોડીનેરે હાજર થયાંને
હરચન વાળે ને ઘાય ભાઈ
હાથ એના ઝાલ્યા મોરારીને
રાજા બોલ્યા વચન વિચારી ભાઈ ૩
સત્યવાદી રાજા હરચવ કહીએને
ટેક મેલે નહિ હવે કયાંય ભાઈ
રાજ ગયું ને રોહીદાસ મરાણો
એવા હાલ માથે થયા ભાઈ
પાછું જ્યારે નથી જોતા વાળીને
વાંસે ઉભા દેવ મોરારી ભાઈ ૪
ક્રોધ કરીને રાજા હરચન બોલ્યાને
હાથ મેલી ઘોને માહારાજ ભાઈ
એટલા દિવસ તમે ઊંઘી રહ્યાને
ખબર પડી તમને આજ ભાઈ
બળવંતા તમે થાશો બેલીને
વાર કીધી તમે વેલી ભાઈ
રોહિદાસ મુવાને હું રાણીને મારૂં
પછી હું કાંઢો મારો પ્રાણ ભાઈ
ટાઢક તમને થાય ઘણીને
સૌ કરશેરે વખાણ ભાઈ

ભજ્વીનો તો મહિમા વખાણીને
વા'ર વે'લી કીધી માહી ભાઇ ૬
હસીને બોલ્યા કમળાનો પતી
ધન ધન સત્યવાદી રાય ભાઈ
માગ માગ જે જોઈએ તારે
તુંને આપુ હું તો આંહી ભાઇ
સંકટ તારાં સર્વે કાપુને
જે જોઇએ તે તમને આપુ ભાઇ ૭
વાત સુણી વિશ્વામિત્ર ભાખ્યાને
તાપ લાગ્યો તનમાંય ભાઇ
કૃષ્ણકહે એવા કયાં જાઓ કપટને
શીક્ષા આપુ તમને આંહી ભાઈ
ચૌદ અવતાર જાઓ શ્વાનના આપ્યાને
સત્યવાદી બેઉ સંતાપ્યા ભાઇ ૮
વિશ્વામિત્ર તો થરથર ધ્રુજેને
મુખમાંથી બોલે નહીં કોઇ ભાઇ
હાથ જોડીને રાજા હરચને માગ્યું ને
સાંભળો તે વૈકુંઠરાય ભાઇ
વીશ્વામિત્ર તો અમારો ઝાઈઓને
અવતાર એકે નવ થાય ભાઈ ૯
હેતે હરીમુખ ઓચર્યો વાણીને
વચન તમારાં સત્ય થાય ભાઇ
રાજા રોહિદાસને સજીવન કર્યોને

ત્રણે ઉભાં છે હવે ત્યાંય ભાઇ
રાજા રોહિદાસને તારાદે રાણીને
દર્શન દીધાં સારંગપાણી ભાઈ ૧૦
શંખ ચક્રને ગદા પદ્મ ધરીને
દરશન દીધાં તેમને ત્યાંય ભાઇ
હાથ જોડીને રાજા હરચને માગ્યુંને
સાંભળો વૈકુંઠરાય ભાઇ
ભવોભવ સ્વામી ભક્તિ તમારી
અમને દેજો દેવમોરારી ભાઇ ૧૧
મુખે માગ્યું તે રાજા હરચંદને આપ્યુંને
તુઠયા ત્રિલોકનાથ ભાઇ
સત્ય શ્રી હરીએ એનું રાખ્યુંને
કાશીનગરનીરે માંય ભાઈ
સંકટ એનાં સરવે કાપીને
અવિચળ ભક્તિ એને આપી ભાઇ ૧૨
ગંગા સ્નાન રાજા હરચને કીધુંને
દાન કીધાં ત્યાં ઘણાં ભાઇ
કાશીપુરીમાં કિરતી વધારીને
પછી અજોધાએ જાય ભાઇ
નવે ખંડમાં નામના રાખીને
પુરે એની શાસ્ત્ર સાખી ભાઇ ૧૩

કલ્યાણ રાજા હરચનનાં કીધાંને
સુખ દીધાં સવાઇ ભાઇ
અજોધાપુરીમાં આનંદ વરતાણાને
જુગમાં જશ ગવાય ભાઇ
હેતે કરીને હરીને લઢાવેને
વા'લો તેની વારે આવે ભાઇ ૧૪
એક અવધખંડ બીજો વાટ ખંડ
ત્રીજો કાશી ખંડ કહેવાય ભાઇ
ચોથો ખંડ પુરણ પ્રાસ પ્રભુનોરે
જુગત એવી તો જણાય ભાઇ
ચાર ખંડને ચરણ અઠાસીને
ભક્તિ વૈકુંઠમાં વાસી ભાઇ ૧૫
સોરઠ ખંડ ગીરનારની છાયાને
શહેર કુતીઆણાની માંય ભાઈ
કિરતી રાજા હરચન તણી તે
દાસ દામોદર એમ ગાય ભાઇ
સતગુરૂને પ્રણામ કરીને
કહ્યું કહેવરાવ્યું છે હરી ભાઇ ૧૬

સંપુર્ણ.

ગણેશનું ભજન ૪૩

જ્યાં દેખું અલેક મેરા રામ,
જ્યાં દેખું સાહેબ તોરા નામ;
સોય માણેક મોરી નજરમાં આવ્યાંજી. ટેક.

ગવરીના નંદ ગણેશ મનાએલા સોય,
હરદામા હરીને હુલાયા રામ,
તલભર તાળાં રજભર કુંચી,
સંત ગુરૂએ ખોલાયા રામ. સોય૦
ચોરાસી ચઉટાંને બાવન બજારૂં,
સત ગુરૂએ શેર રચાયા રામ સોય૦
જલહે જલહે જોત્ય જલતહે,
મોતીના ચોક પુરાયા રામ. સોય૦
સંસાર સાગર મહાજલ ભરીયો,
તારૂણી તાર મિલાયો રામ. સોય૦
મચ્છંદરના ચેલા ગોરખ બોલ્યા,
ખોજ્યા સોનર પાયા રામ. સોય૦

ચેલૈયા પુરાણ તથા હાલરડું.

હરી ગુરૂ સંતને સમરિએનેરે, ચોથો ગણપતિ દેવ ભાઇ,
સમર્યો લખ લાભ દીએ, જેની પ્રથમ પેલી સેવ ભાઇ;
ગુણ ગાયેરે હરિ ભક્તિના, જેને સ્થંભાય અસમાન ભાઇ
સત વિના સાહેબ ન રીજે, વાંચે વેદ પુરાણ ભાઇ.
સગાળશા શેઠને ચંગાવતી રાણી, એવાં નિમધારી નરનારભાઇ,
સાધુને જમાડીને પછે જમતાં;
જેનો અહોનિશ ધરમ અપાર ભાઇ,
એક સમે એને અટક પડીને, મેઘ મંડાણા મુશળધાર ભાઇ.
પરજન ઉઠયો દને આથમ્યોતો, એ સત નવ છોડે શાહુકાર ભાઇ
વરસી રહયો ત્યારે વાણોતર તેડાવ્યોને,

ફશોદશ ઘોડા જાય ભાઇ
અભીયાગત વીના મારે અનડાં ન ખપેરે,
એવો કરોને કાંઈ ઉપાય ભાઈ
વાણોતર ચાલ્યા એને ગોતવાનેરે, જોયા નગર ફરીદુવાર ભાઇ
તળાવની પાળે એક તપસ્વી બેઠાને,
શેઠને કીધો સમાચાર ભાઇ.
શેઠે કાને સાંભળીનેરે, અણુવાણે પગે દોડયા જાય ભાઇ,
પ્રકૃમા કરીને પગે લાગ્યા તો,
હઈડામાં હરખ ન માય ભાઇ.
સગાળશા શેઠનું સત છોડવાને, કોઢીયા થયા કીરતાર ભાઇ
આવી દેવળમાં ઉતર્યાનેરે, દેહ કીધી છે બેહાલ ભાઇ,
દુરગંધ આવેને ભુત ભાગેરે, માંખો મળીયો છે અનેક ભાઇ
તોય ડગે નહી મન શેઠનુંરે, એવી મોટાઓની ટેક ભાઇ.
શેઠે સાયબાને જ્યારે ઓળખ્યાનેરે,
તેના માનવી સુણજો મર્મ ભાઈ.
સોજલાના સ્વામી આરે ભોવન પધારોને,
રાખવા લાજને શરમ ભાઈ.

કટવું (૧)

ચરણ ધોઇને ચરણામૃત લીધાંને, સાધ્યાં સઘળાં કામરે;
કરજોડીને પછે કહેવા લાગ્યાને, મંદીર પધારો મારા ભાઈ
અતિથી વાણી ઓચર્યાનેરે, સાંભળો સતિ મોરી વાત ભાઇ,
મારી કાયા મારે હાથ નહિ, મને પીડા કરેછે અતપાત ભાઇ

શે રેવંતી જોતરૂનેરે, શાદી નંખાવુ ગોપાળ ભાઇ;
તેડી બેસાડું તમને વીકમા, તમે મહેરૂ કરોને મહારાજ ભાઈ
વળતાં અભીયાગત બોલીય, મારે ઘોડાનું નથી કામ ભાઈ
અમે અવીનાશી રહીયે એકલાને મ લેશો મારૂં નામ ભાઇ.
પ્રભુ મંગાવું પાલખીને,
માંહી ઝાઝી કરાવું જતન ભાઇ;
પવન ન લાગે એવા પડદા બંધાવું,
જેમ રાંક રાખે રતન ભાઈ.
મન ગમતી રસોઈ અમે માંગી લેશું,
ત્યારે જાશે તમારો ભરમ ભાઇ.
સરભંગી સાધુ એવડી સોચ નહી મારે,
કઠણ હમારા ખટ કર્મ ભાઇ.
વળતાં અભીયાગત બોલીયાં,
જો હું આવું નગર મોઝાર ભાઇ.
તારી નારી જો આવે તેડવા,
નિકર બેશી રહેશું બાર ભાઈ.
હરખેથી હરીજન ચાલીઆને, આવ્યા પોતાને દ્વાર ભાઇ;
પત્નીને લાગ્યા પુછવાનેરે, હવે શ્યો કરવો ઉપાય ભાઈ.
સતિ કહેછે સ્વામી હમારાને ઢીલ ન કરશો લગાર ભાઈ.
અબળા જાઇએ એને તેડવાનેરે,
એ માનવી નહી પણ મોરાર ભાઇ.
સામૈયા લઇનેરે સાબદા થયાંનેરે, ગયાં પુરવનાં પાપ ભાઈ.
રભોજલના સ્વામીને ભેટતાંનેરે, ટળી ગયા ત્રીવીધી તાપ ભાઈ

કડવું બીજું

કનક ઈંઢાનીને કંડીઓ, મહીજુગતે બેસાર્યો જદુવીર ભાઈ;
સંઘાવતીયે શીરપર લીધાને ભીંજાણું સતી કેરૂં ચીર ભાઈ
નગરના લોકજ ટોળે મળ્યાને જોવાને વરણ અઢાર ભાઈ;
અનેક વાણી ઓચરેને હાંસી કરેરે હજાર ભાઈ,
ઉનાં જળ મેલીને સ્નાન કરાવ્યાંને,
પોઢાડયા પલંગ વિશાળ ભાઈ,
ભાવે કરીને ભોજન લાવ્યાને મીઠા મેવાને પકવાન ભાઈ;
ચંદન ચરશેને ચરણઓશરેને, વીંજણે ઢોળે વાય ભાઈ.
હાથ જોડીને હરીજન ઉભાને આરોગો ભગવાન ભાઈ,
અનુસંદેહ મુને અગ્નિ કરે છે,
મારે છે માટી આર ભાઈ
ઓતમ વરણ તમે કેમ કરશોને હંયે કરોને વિચાર ભાઈ;
કસાઈ વાડેથી તુરત મંગાવીને,
મેલી છે લોકની લાજ ભાઈ,
ભાગ્ય વિના દીનાનાથ પધાર્યાને ધન્ય ઘડી મારે આજ ભાઈ
નવાં નવાં રૂપજ અમે ધરીએને રહીએ છીએ વનમોઝાર ભાઈ.
અઘોરપંથી મારે આહાર માણસનો
ઘર માટીનો નથી પ્યાર ભાઈ
નરને નારી એકઠાં મળીયાંને, હવેથી શો કરવો ઉપાય ભાઈ
પ્રભુ જોવાને આવ્યા પારખુ,
જો ના પાડીએ તો સત્ય જાય ભાઈ,
પુત્રને ચાલ્યા પુછવાનેરે નિશાળે શેઠ શગાળ ભાઈ,

મલૈયો કહે છે સત નવ છોડીએ, મરને જડા મુળથી જાય ભાઇ,
આવે કરીને ભોજલ બોલ્યા, ધણી અટક પડે ઓળખાય ભાઇ.

કડવું ૩.

આતે કાયા મારી અંતે પડવાની,
એમ બોલ્યોછે બુધીવંત બાળ ભાઇ,
સાધુને હાથે મારૂં મોત સુધરશેને,
ટળશે જનમની જંજાળ ભાઇ
આગે મોરધ્વજે અંગ વેરાવ્યાંને,
કરણે કીધાં કાયાનાં દાન ભાઇ.
શીબી રાજાની માટી છાત્રે જોખાણીને,
તારે રીજ્યા હતા ભગવાન ભાઈ.
હરચન રાજાને માથે હેલ પાણીનીરે,
દંવે નાખ્યો તો માથે દંડ ભાઇ.
તોય સત્યવાદી સત્ય નવ છોડે
મરને ભાંગી પરે બ્રહ્માંડ ભાઇ
દધીરૂષીને જ્યારે દેવતા જાચ્યા,
જેના વાસના કરવાતાં વજર ભાઈ.
કુવાડે અંગ માંડયાં કાપવા તોયે,
બોલે નહીં બુધીનો સાગર ભાઈ.
શીર મળે પણ સામો નહિ મળે,
મારે ઘેર મોહન થયા છે મેમાન ભાઇ.
આવે અવસર પાછો પગ કેમ ભરીયેને,
તન મન ધન કુરબાન ભાઇ.

હાર ન પામો તમે હીમત રાખોને,
જોજો મોટાઓના મરમ ભાઇ.
પરમારથ કારણ મરને પ્રાણ હોમાય
નહિ છોડીએ સત્ય ધરમ ભાઈ.
એટલો પડકારો જ્યારે પીતાને કીધો,
તારે હરિજન થયા હુંશીયાર ભાઇ.
સુતનાં વચન સાંભળીને છાતીમાં પડી ગયા સાર ભાઈ.
ચાક ઉપરથી જેમ પીંડો ઉતારે,
એમ ચેલૈયે ઉતાર્યું એનું શીશ ભાઇ.
અરપણ કરીને આગળ ઉભા તારે,
જોઇને રહ્યા જુગદીશ ભાઈ.
બઉ નામી કહે છે બાઇને,
સતિ સજોને સોળે શણગાર ભાઈ.
હસતાં ને રમતાં એણે સમો સુધારોને,
રોતાં નહિરે લગાર ભાઈ.
કળપેલ દાન અમે લેતા નથીને,
એવી આધુની ભારે ટેવ ભાઈ.
ભાવે કરીને ભોજન બોલ્યાને,
તૈયાર આલોને તતખેવ ભાઇ.

કડવું ૪ થું.

નવાં નવાં આભુષણ પેહેરીનેરે,
ચેલૈયો સુધાર્યો તેણી વાર ભાઇ.
ભાવે કરીનેરે ભોજન નીપાવેને,

આરોગો નંદના કુમાર ભાઇ.

શીશ હતું તે તો શીંકે ચડાવ્યુંને,
કાયા આણી મારે કામ ભાઇ.
મુખે માર્યાની ભાળી ભક્તિ તમારી ને,
મને મેલી આવો મારે ઠામ ભાઈ.
ખાડણીઆમાં શીશ ક્યરાવ્યુંને,
કીધાં કઠણ વચન ભાઇ.
ઈંદ્રતાપ તેનો જીરવી ન શકયોને,
તોડી ભાગ્યો ઈંદ્રાસન ભાઈ.
જમવા ટાણે જોગેશ્વર બોલ્યા,
સાંભળોને મારી વાત ભાઇ.
વાંઝીયાનાં અનની વરત નહી મારેને,
સુરતે કેમ સમાત ભાઈ.
સંધાવતી કેછે તુંને રમત દેખાડું,
તું માટી થાજે મેહેરબાન ભાઈ.
તું આવ્યો મારૂં સત છોડાવાતો,
હું ચલાવું તારો કાન ભાઈ.
પાંચ માસનું વીરજ છે મારેને,
વાંઝીયા નથી દીનાનાથ ભાઈ.
સતિએ ઓદર માંડયું ચીરવા,
ત્યારે હરિએ ઝાલ્યા તેના હાથ ભાઈ.
ધન્ય ધન્ય સતિ ધરમ તુમારોને,
મેં જોયું મરજીવાનું મન ભાઇ.

પુત્રને વેધી માફે સનમાન કીધુ,
એમ મુખથી બોલ્યા વચન ભાઇ.
માગ માગ સતિ માગ્યાં આપુ,
એમ કે'છે કરણાનીધાની ભાઇ.
આવી કસોટી મ દેજો કોઇને,
સ્વામી એ માગું વરદાન ભાઇ.
પરીબ્રહ્મ પોતે પ્રગટ જીવેને,
દીન પાંચમે પાર ભાઇ.
ચેલૈયાને સજીવન કીધોને,
ત્યારે વરત્યો જેજેકાર ભાઈ.
ચેલઈયા આખ્યાન જે સાંભળે,
તેનો વૈકુંઠ હોજો વાસ ભાઈ.
ગુરૂ પ્રતાપેરે ભોજલ બોલ્યા તો,
ધન્ય ધન્ય મારા નાથ ભાઈ.

સમાપ્ત.

ચેલૈયાનુ હાલરડું.

હેરી તારે હાલરડે હડતાળ બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઈ.
ચેલૈયા ખમા ખમા. (ટેક)
હેરી મારા નોંધારાના આધાર,
બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઇ. ચેલૈયા૦
હેરી મારે કણ ખુટયારે કોઠાર,
બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઇ. ચેલૈયા૦

હેરી મારે ચાખડીનો છડીદાર,
બાળા ચેલૈયા જીવો ભાઈ. ચેલૈયા૦
એજી મારે હાલરડે હડતાળ, કુંવર ચેલૈયા ખમા ખમા ભાઈ.
એજી તારા મેહેતાજી જુવે તારી વાટ,
કુંવર ચેલૈયા ખમા ખમા ભાઈ.

ખંડ ત્રીજો.

સાખી.

અમે જાણ્યું છે ચેલૈયાને પરણાવશું,
જાડી જોડશું જાન.
પણ ઓચીંતા મરણ આવીઆં,
સ્વર્ગ થી ઉતર્યા વમાન. કુંવર.
લીલી હોજો લીંમડી,
એની સીતળ હોજો છાંય;
બંધવ રહેજો બોલણે,
તોય પોતાની બાંય. કુંવર.

સાખી.

કુવા ઢાંકણ પાવઠું, જગની ઢાંકણ જર
બાપનું ઢાંકણ બેટડો એમ ઘરનું ઢાંકણ નાર. ચેલૈયા.
ફુળ વિના ઝુરે પીંપળી, એમ બંધવ વિનાની ઝુરે બેન
પણ પુત્ર વિના ઝુરે માવડી,
એજી તારે પીંગળે પડીએલ ખોટ. બાળા ચેલૈયા.
હે ઘર નમ્યું તો ભલે નમ્યું, વળીતું કયાં નમ્યોજ ઘરનો મોભ

જેના ઘરમાંથી કંપોતર ઉઠયાં,
તેને જનમો જનમનો શોગ. ચેલઈયા.
જે માતાના મેણા ફુવાડો, તેથી મેલો લોક;
તેથી મેલો શગાળશા વાણીઓ,
એતો મુવે ન પામ્યો મોક્ષ. બાળા ચેલૈયા.
હાથે પોંચી હેમની, વળી ગળે એકાવળ હાર,
જેને આંગણે નહીં દીકરો,
ફેરી તેના મંદીરીયાં સુંનકાર. બાળા ચેલૈયા.
ભાઈ મરે ભવ હારીએ બેની મરે દશ જાય,
બાળાપણમાં જેનાં માવતર મરે,
તેને ચોદશના વા વાય. કુંવર.
ચેલૈયાને સજીવન કીધો, લાગ્યાં પ્રભુને પાય,
ભોજલના સ્વામીને ભેટતાં પંડનાં પ્રાયચીત જાય. કુંવર.

ગોપીચંદનું ભજન ૪૬

ખંડ (૧)

હરી ગુરૂ સંતને સમરીએને ચોથા ગુણપતિ દેવા,
જેને સમરે સુખ પામીએને વિદ્યા તણા ઉપદેવા.
ઓતરા ખંડના રાજીઆ ને ગોડબંગાળા ગામ,
તલકચંદ રાજા રાજ કરે ને ઘેર પતિવ્રતા નાર.
સામે ગામથી ચોર આવ્યાને આવ્યા વન મોઝાર,
વનમાં વસે એક જોગીયોને પ્રકમા કરી લાગ્યા પાયજી.
ચોરે ચોર બોલીયાને જઈ ખંગાળા માંડી

મુખે ચોરી કરી આવિયે તો દેશું બાવાને ચોથ ભાગ.
ત્યાંથી ચોર ચાલિયાને આવ્યા બંગાળા પાસ.
મસાણુની રાખ લઇને ગયા શહેર મોઝાર;
તીજુરીમાં ખાતર દીધાં ગાંઠડી બાંધી ચાર,
કુંચી કમાડની ખોલતાં ભાળ્યો મેણુાવંતીનો હાર;
ચારે મન વિચારીયુંને સાંભળો ભાઈ એક વાત,
હાર નાંખશું બાવાની ડોકમાં પાડશું ચોથ ભાગ;
ત્યાંથી ચોર ચાલીયાને આવ્યા વન મોઝાર,
હાર નાંખ્યો બાવાની ડોકમાં પુગતો કર્યો ચોથ ભાગ;
પ્રભાત થયુંને સોરભયો ચોપદાર જાગ્યા તેણી વાર,
આપણી તીજોરીમાં ખાતર દીધાં ધન ચોરાણું અપરંપાર;
મોલમાં જાગી મેણાવંતી ન ભાળ્યો રત્નહાર,
ત્યાંથી દાશી દોડી આવી રાજા આગળ ફરિયાદ.

ખંડ (૨)

કોપ કરી રાજા બોલીયો જાઓ ચોપદાર આણીવાર,
ચોર લાવો સજ કરીને ગોતી લાવો હાર ને માલ.
ત્યાંથી સીપાઈ ચાલીયાને આવ્યા વનખંડી મોઝાર;
હાર ભાળ્યો બાવાજીની ડોકમાં સરવે થયા હુંશિયાર,
હાર લઈ સાડીકો ચાલિયોને આવ્યો રાજાની પાસ;
રાતની કરે બાવો ચોરીયોને દિવસનો માગે લોટ,
ક્રોધ કરી કરી રાજા બોલિયાને જાઓ સાડિકો પાસ;
એ બાવાને મારી કરીને વેહેલા આવો આંચ;

ત્યાંથી સાડિકો ચાલિયોને આવ્યો ચોપદાર પાસ,
રાજાએ હુકમ આપીઓ બાવાને મારો ઠાર;
તરવાર બંદુકથી બાવો ન મરે શું કરશું તેનો ઉપાય;
રાજા કને આપણે જઇએને એનો કરીએ ઉપાય,
ત્યાંથી બાવાને લઇને ચાલ્યા લાવ્યા વાડી મોઝાર;
તોપને ગોળે બાવાને મારો શું કરો છો વિચાર;
ત્યારે રાજા બોલીયો સાંભળો ભાઇ વાત.
એ બાવાને નાંખો વાવમાં ઉપર પુરો પથરને લાદ;
ત્યારે બાવાની ગાંસડી બાંધી નાંખ્યો વાવ મોઝાર.
ત્યારે જોગીરાજ જાગીયા સાંભળ રાજા વાત;
અમારાં ભજન ચુકાવીયાં સમાધી ખોલાવી આ વાર,
એક માસમાં મૃત્યુ તારૂં થશે લાગ્યા જોગીના શરાપ;
હાથ જોડીને રાજા બોલિયાને સાંભળો જોગી માહારાજ.
તમે કીધું તે કબુલ છે પણ રાજ નિરવંશ જાય;
ત્યારે જોગીને દયા આવીને સાંભળ રાજા વાત.
એક પુત્ર તારે થાશે ગોપીચંદ એનું નામ,
નથી સુણ્યો નથી સાંભળ્યો નહિ કહિ એને ગાય,
ગુરૂને પ્રતાપે ભોજલ ભોલ્યાને ખંડ બીજો પુરો થાય.

ખંડ (૩)

ઉંચાં મંદિર માળીયાંને નીચા ગોપીચંદ નાથ,
હાથ પગ ચોળે એની ઓઉં મોલુમાં રૂએ એની માય;
રાજા ગોપીચંદ જનમીયા વાગી રૂડી વધાઇ
જોશી તેડાવ્યા શહેરના રૂડા જોસ જોવરાઇ;

કયા નખેતરમાં રાજા જન્મીયા કેવાં કરશે રાજ,
સાચે મોતીએ વધાવીયા બોલો પંડીતરાય;
ગોડ બંગાળાના રાજીયા ગોપીચંદ એનું નામ.
માતાજી મનમાં હરખીયાંને ઘણાં દીધાં છે દાન;
ધન માલ મુકતાફળ આપ્યા બ્રાહ્મણ અનુસાર.
બાર વરસે રાજા પરણીયાને પરણ્યા છે પીંગળા નાર;
બીજી નારી ત્રણસે સાઠ પરણ્યા રૂડાં ચલાવે રાજ
ત્યારે માતાજી બોલીયાં સાંભળ ગોપીચંદરાજ,
તારી દેહ તારા બાપના જેવી મસાણે પરજલે થાય.
એક સમે નાહાવા બેઠા નીરખ્યું રાજાનું રૂપ;
ત્યારે માતા મનમાં વિચાર કર્યો રોવા લાગ્યાં તેણીવાર.
નહી વાદળ નહી વિજળી ઠંડાં પડયાં અમને નીર,
આપણા શહેરમાં નહી કોઇ દેખીયું માતા,
તું કેમ રોય મોરી માય.
ગોપીચંદ રાજા એમ બોલીયા કેમ કરછ ઉતપાત,
તારે મીણાવંતી બોલીયાંને સાંભળ રાજકુંવર વાત;
એવો બતાવું જોગ તુંને અમર રાખે તારી દેઇ.
અડદના લાવ્ય તું પુતળાં જા જોગીની પાસ,
આપણી ઘોડારમાં ભોંયરૂં ત્યાં નવસે નાથુનો નાથ
ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીયા આવ્યા ગુરૂની પાસ
પહેલું પુતળું મેલીચુંને ગરૂને નમસ્કાર;
પહેલું પુતળું ઉડી ગયુંરે બીજું કર્યું તૈયાર,
બીજાને જલાવીયુંને ત્રીજું મેલ્યું તેણીવાર;

બીજાને જલાનીંચુને ચોથું ગોપીચંદરાય,
શું હું થાશે માતા તાહારૂ અલ્યા બતાવું ઉપદેશ
ત્યારે ગોપીચંદ બોલીયા હવે આવો ફુંકો મારા કાન
ત્યારે જુનો જોગી બોલીયા
ગોપીચંદને ધીરજ આવી જાલંધર બાવાને લાગ્યા પાય
ગુરૂ ગુરૂ મારા દેવજી અમને આલોને ઉપદેશ.
બાર બેડાંનો બાલીયો ગોપીચંદ પાણી જાય;
નાની એટલી મોરી બેનડી મોટી એટલી મોરી માય.
ઘડો ચડાવા બેની અમને
ઘડુલીયો લાવતાં ગુરૂ લાગી વાર.
ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીઆ આવ્યા ગુરૂની પાસ.
આવાં જલ નુગરા કયાંથી લાવ્યો બહુના બંડયા હાથ
એમ કરી ગુરૂજી ઉઠીયા ધોકા માર્યા બે ને ચાર
નથી ગાયોને નથી સાંભળ્યો નહી કવીએરે જોડાય
ગુરૂ પ્રતાપે ભોજલ બોલીઆ ખંડ ત્રીજો પુરો થાય.

ખંડ ૪ ચોથો.

કયા મુલકનો તું રાજીઓ, કયાં તમારાં ગામ,
કોણ રાજાનો બેટડોને, શું તારૂં નામ.
ઉત્તર ખંડનો રાજીઓ. ગોડ બંગાલા નામ.
તલકચંદ રાજાનો બેટડોને, ગોપીચંદ મારૂં નામ.
વસ્ત્ર ઉતારી અલગ મેલ્યાં. આડબંધીઆ એની પાસ
ગોળી ઝંડા પંતર પાવડી, અલેક અલેક કરતા જાય.

આટે હડતાલ તો પાડીને, ચોરે પડયા પોકાર.
ગોડ બંગાલાનો રાજીઓ જોગી થયા તતકાળ.
રાણી રૂવે રંગ મોહોલમાં, હાથી રૂવે દરબાર.
સેજ પલંગ રાજ છોડી, જોગ પહેર્યો શાને કાજ.
આવી અલેક જગાવીયો, માતા મીણાવંતીને મહેલ.
ભીક્ષા ઘોને મારી માવડી ગુરૂજી જો ત્યાં લાગે વાર.
દેશ જાજે પરદેશ જાજે, જઇશ નહિ બેનીને મહેલ.
માતા રૂવે રૂદન કરીને ભલો બજાવ્યો લેખ.
ત્યાંથી ગોપીચંદ ચાલીઆ, આવ્યા પીંબળાને મહેલ.
ભીક્ષા આલોને મોરી માવડી, ગુરૂજી જોતાં લાગે વાર.
ગાંડો થયો રાજા મફર ખાધી, ગાંડો બંગાળાનો રાજ.
મારા રાજાને કોકે કારણ કીધાં, કહ્યું આણીવાર
ગાંજો નથી પીધો માતા મફર નથી ખાધી,
ગાંડો નથી બંગાલાનો રાજ.
ભીક્ષા લઇ રાજા ચાલીઆ, ગયા ગુરૂજીનો પાસ.
પરક્રમા કરી પાયે લાગ્યા, ગુરૂએ કીધો ઉપદેશ
ત્યાંથી ગુરૂ ચેલા ચાલીઆ આવ્યા કાશી મોઝાર.
ગંગા નાહ્યા ગોમતી નાહ્યા નિર્મળ નીર.
તીરથ કરી આવીઆને ગયા બેનીને દેશ.
સારી રીતે ગુરૂને પુંજીઆ ગોપીચંદના ઉતરાવ્યા લેખ.
ત્યાંથી અંવારી મોકલી આવ્યા બંગલા મોઝાર.
બાર વરસ રાજા રાજ કર્યાને, જનમના જોગી.
આય શીખે સુણે સાંભળે, વૈકુંઠમાં હોજો વાસ.

ગુરૂને પ્રતાપે ભોજલરામ બોલીયા, ખંડ પુરો થાય.

પદ પ્રભાત.

પ્રાણપતિ પરમેશ્વર મહારા સુણીયે અરજી અમારીરે—ટેક.
અધમઉધારણ પતિપાવન , દેવ કહે વિસ્તારીરે;
સુંઢ થકી ગજરાજ ઉગાર્યો, તારી ગુણકા નારીરે—પ્રાણ.
પંચાળીનાં પટકુળ પુરયાં, મેહેર કરી મોરારી;
પ્રેહેલાદ માટે સ્થંભ પ્રગટયા, અર્ભક લીધો તારીરે—પ્રાણ.
રંકા વંકા સજન કસાઈ, ભેટ કરી ભય હારીરે;
તેલ કઢા ટાઢી કરી ત્રીકમ, સુધનવાને ઉગાર્યોરે—પ્રાણ.
કોટી ભગતનાં કામ કરો છો, દયા દીલમાં ધારીરે;
ગુરૂ ગણપત ગોવિંદને ગાતાં, સેજ તરે સંસારે—પ્રાણ.

ગણપત ભજન ૪૮

(રાગ—આવોને જેસલરાય.)

કરીએ સત્યનો વિચાર;
સતિયા હાયે નરને નાર,
સત્યે ચાલે ચાલે છે સંસાર,
સત્યે મેઘ વરસે ધાર.
આવોને આત્મરાય,
આપણ જ્ઞાન સંભાળીયે,
એવી પ્રેમની તો રીત,
રૂડી પાળીએ હેજી. આવો૦ ૧
બગલો હંસ જેવો થાય,

નિત્ય નીર ના'વા જાય;
જઇને ઉભુરે એક પાય,
ચીતમાં માછલાં ચાહાય. આવો૦ ૨
પીતળ પીળું તો દેખાય,
જ્યારે સોની પાસે જાય;
એતો અગ્નિમાં તપાય,
તારે તેની કીમત થાય. આવો૦ ૩
મોતી મિણીયાં કે'વાય
એનું નિર ઉતરી જાય;
ભાંગે કદી ન સંધાય,
એનું મુલ તે શું થાય. આવો૦ ૪
હીરો ઝવેરી ઘેર જાય,
જ્યારે હરણુમાં હોમાય;
ખમશે ઘણુ કેરા ગાય,
તારે મુલથી વેચાય. આવો૦ ૫
જ્યારે સભાઓ ભરાય,
સાચા સં ભેગા થાય;
સત્યની છાપ તો દેખાય,
ત્યારે ભક્ત તો કહેવાય આવો૦ ૬
ગુરૂ નિગમ વિના ગાય,
એતો મુરખ કહેવાય;
એનો મોક્ષ તો નવ થાય,
નુગરા નરકમાં જાય. આવો૦ ૭

પ્રેમનાં પાપ તો મંડાય.
જસની જ્યોત્ય સો પ્રગટાય;
મનની માંડવી રચાય,
દિલ સુધ દાન તો દેવાય. આવો૦ ૮
ગંગા સમુદ્રમાં જાય,
તારે એક રૂપે થાય;
તેમાં નર ને નારી નહાય,
તેનો મોહોટો છે મહિમાય. આવો૦ ૯
આસન પદમ તો બંધાય,
સોહંમ જાપ તો જપાય;
તારે સીધ કારજ થાય,
ત્રિકુટી ધ્યાનમાં દેખાય. આવો૦ ૧૦
તૃષ્ણા તરત તુટી જાય,
આત્મરૂપ તો ઓળખાય;
તે તો જીવનો શીવ થાય,
એને ગુરૂ ગણુપત ગાય. આવો૦ ૧૧

ભજન ૪૯

જુના ધરમ લ્યો જાણી, મારા સંતો જુના ધરમ લ્યો જાણી; ટે૦
નદી કીનારે કોઈ નર ઉભો, તરસ્યા નહી સમાણી હેજી;
કાંતો આળસુ અંગ એહનું, સરીતા ખરે સુકાણી,—મારા
કલ્પતરૂ તળે કોઈ જન બેઠો, ક્ષુધા ખુબ પીડાણી હેજી;
નહી કલ્પ એ આવળીઓ કે, ભાગ્ય રેખ સેળાણી—મારા

સદ્ગુરૂ સેવે શીશ નવ સુધર્યે, વિમળ મળી નહી વાણી હેજી;
કાં ગુરૂજી છે જ્ઞાન વીનાના, કાં પાપી એ પ્રાણી,—મારા૦
ભક્તિ કરતાં ભય દુઃખ આવે, ધીરજ નવ ધરાણી હેજી;
કાં સમજણુ તો રહી છે છેટે, નહી નામ નિરવાણી—મારા૦
ચીંતામણી મળી પણ વાહે, ચીંતા નવ ઓલાણી હેજી;
નહી ચીંતામણી નકી એ પથરો, વસ્તુ નવ ઓળખાણી—મારા૦
મળીયું ધન તોએ મોજ ન માણી, કહું કરમની કાણી હેજી
કાંતો ભાગ્ય બાજાનું ભળીતું, કાંતો ખોટી કમાણી.—મારા૦
અમૃત મળીયું પણ અમર થયો નહી,
પીવાની જુકતી નહી જાણી હેજી.
કાંતો ઘટમાં ગયું નહી કે, પીવામાં આવ્યું પાણી—મારા૦
ધર્મને કર્મ ભક્તી જાણે, ભેદ વિના ધુળધાણી હેજી.
કહે ગણપત સમજી જગો સંતો, પુરી પ્રીત સમાણી—મારા૦

ભજન ૫૦.

રૂદીયે હીંમત ધરો મારા હરીજન.
રૂદીયે હીંમત ધરિયે હેજી. ટેક.
જાયું તે તો જરૂર જવાનું,
વીઠુલ વરને વરીયે હેજી;
શીર માટે સદ્ગુરૂ મળે તો,
પાછી પુઠ નવ ફરીયે. હરી૦
હરી ભજવામાં હીંમત રાખો,
દુરીજનથી નવ ડરીયે હેજી;

માહા પંથનો મારગ મેલી,
અવર ઠામ નવ ઠરીયે. હરી૦

સમરથ કરીયે સોહંમ રામનું,
વેદ વચન ઉચરીરેજી
આપ અજંપા જુગતિએ જપીએ
ધ્યાન હરીનું ધરીયે. હરી૦

અમૃતરસ અખંડ સ્વામીનો
ભેદ જાણીને ભરીએ હેજી
સદા બ્રહ્મ ભરપુર ભર્યો છે,
અનુભવને આરદરીએ. હરી૦

કાચા કુંભ સરીખી કાયા
જાતાં વાર ન જરીએ હેજી,
ગોવીંદજીના ગુણ લાવ્યા તો
ભવજળ પાર ઉતરીયે હેજી. હરી૦

મનુષ્ય જન્મ મલ્યો છે મોંઘો
ફંદમાંહી નવ ફરીયે હેજી;
નાભીકમળથી ચલીરે સુરતા,
શ્વાસ ઉસાસે સમરીયે. હરી૦

સાચો સંત સમાગમ કરીયે,
વાણી વિમળ ઉચરીયે હેજી;
કહે ગણપત સદગુરૂને સેવો,
પંથ બીજા પરહરીયે. હરી૦

ભજન ૫૧.

અગમ પંથ નીરવાણી મારા સંતો,
અગમ પંથ નીરવાણી હેજી, ટેક.
એક થકી અનેક બન્યા ભાઈ,
સહુ પંખી પશુને પ્રાણી હેજી.
કર્મ સંયોગે યોગ કહાવ્યા,
વેદ ધર્મ પરમાની. મારા૦
પતિવૃતા જેમ પતિ તજીને,
પરમ પુરૂષ લે જાણી હેજી;
જાર ધર્મ એ જીવનો જાણે,
પડે ચોરાસી ખાણી. મારા૦
એક ગુરૂને એકજ ઈશ્વર,
એક નામ નીશાની હેજી,
એક ટેક ને એકજ ધારે,
પત ભક્તી સમરાણી. મારા૦
પરંપરાની પાર પ્રભુનો,
વીરલે વાતો જાણી હેજી,
અજર અમરરસ કોઈ જન જીરવે;
મરજીવા લે માણી, મારા૦
સદગુણ નીરગુણથી તો ન્યારો,
ગુણાતીત ગુણ ખાણી હેજી,
જે વસ્તુ જેનાથી ઉપજે,
તે તો તેમાં સમાણી. મારા૦

કોટી કલપથી જન્મ મરણુ છે,
ઉર ભક્તિ નવ આણી હેજી,
ગુરૂ ગમ વિના ગોથાં ખાધાં,
મુવો મતની તાણી. મારા૦

જળહળ જયોત્ય નીરંતર જળકે,
સુરતા ત્યાં ઠરાણી હેજી;
મુળ ધારથી બ્રહ્મરંધમાં,
પીયે ચડીને પાણી. મારા૦

અકળ સકળ ઘટ વ્યાપક સંતો,
પરખો પુરૂષ પુરાણી હેજી;
કહે ગણુપત સદગુરૂની સેવા,
અખંડ ઉરમાં આણી. મારા૦

ભજન ૫૨.

નમીયા સો નર ભારી,
મારા સંતો નમીયા સો નર ભારી. ટેક૦
પાંડવ સત્ય ધર્મને પાળે,
કૌરવ થયા દુખકારી હેજી;
દગો કરીને દ્યુત રમાડયા,
પાંડવ બેઠા હારી. મારા૦
હરીચંદ્ર હેરાન થયા પણુ,
ધીરજ ઉરમાં ધારી હેજી;
સતીયાચે તો સત નવ મેલ્યુ,

બળીયા દેવમોરારી. મારા૦
જનકવીદેહી જુગમાં દેખ્યો,
વેરાગને જાણે વારી હેજી,
એક હાથ તરીયા તન ઉપર,
બીજે અંગની ઝારી. મારા૦
બળીરાય સરખો કોઇ બળીયો,
બળનેજ ઉંબ હારી હેજી;
તન મન ધન અર્પણ કરી દીધું,
સત્ય રાખ્યું સંભારી. મારા૦
અમરીખ ભક્તિ અતિ આદરી,
દાસી દાસ નરનારી હેજી,
શીરને સાટે સેવા કીધી,
ભેટયાં ત્યાં ભય હારી. મારા૦
મુરધ્વજરાય માહા સત્યવાદી,
દયા દિલ ઉતારી હેજી;
તન તરીયાયે પુસ્તક વેહેરયું,
પરખે પરઉપકારી. મારા૦
રતિ દેવની રીત્ય રૂપાળી,
મનને નાંખીયું મારી હેજી;
પોશણુ અડતાળીશ દીનનાં,
તોયે ટેક ન વીસારી. મારા૦
લઘુતાઇ છે સોથી મોહોટી,
જુઓ બેહ વિચારી હેજી;

ગુરૂ ગણપત ગોવિંદને ગાવા,
પ્રગટ કહું પોકારીરે. મારા૦

ભજન ૫૩.

ક્ષમા ખડક કર ધારો, મારા સંતો ક્ષમા ખડગ કર ધારો, ટેક.
સત્ય શમશેરને ખાનું બરછી, જ્ઞાન ઘોડો શણગારો હેજી;
લક્ષ લગામ ને પ્રેમ પલાણું, ચિતનો ચાબુક મારો. મારા.
ધીરજની ઢાલ ભજનનો ભાલો, સતનો બકતર સારો હેજી;
કાયા નગરમાં મન મેવાસી વેગેથી વિડારો. મારા.
કામ ક્રોધને મોહ મમત એ, વેરી તમારાં વારો હેજી;
જો જીત્યા તો જગ જશ પામો, હારો તો નરક સુધારો. મારા.
વિચારમાં આયુષ વહિ જાશે, એનો શો ઉધારોજી;
જુગ જેવી પળ એક જાય છે, ગુરૂનું જ્ઞાન વિચારો. મારા.
આ ભવમાં આત્મ આવ્યો એને તો ઉગારો હેજી;
ગણપત કહે ગોવિંદ ભજો તો, આવે દુખનો આરો. મારા.

ભજન ૫૪.

દીવસ થોડાને જાવું દુરરે, પંથીડા પ્રાણી,
દીવસ થોડાને જાવું દુરરેજી;
સંતો ભાઇરે ઉઠયા ઉતાવળાને ભુલારે પડીયા તો,
થયું છે અતિ અસુરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે પરવારતામાં આવિરે પોગ્યો તો,
કાળ કઠણ વેહેરી કુરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે કોટી જન્મ થકી બિજડાં વાવ્યાં તો,

ઉગ્યા નહિ અંકુરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે આરે સંસાર છે સુપનાની બાજી તો,
જુઠો જાણો જરૂરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે કોટી જન્મ થકિ કષ્ટ પડે છે તો.
ભવ ભાગ્યો ભરપુરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે અતિ વિકટ છે માર્ગ આડા તો,
લુંટાયા કહિ શુરરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે કહે ગણપત તમે ગોવિંદજી ભજી લ્યો તો,
નરહરી રાખે નુરરે. પંથીડા૦

ભજન ૫૫.

સમરી લે સરજનહારરે, પંથીડા પ્રાણી,
સમરી લે સરજનહાર રેજી. ટેક.
સંતો ભાઇરે નાભીકમળથી સુરતાને સાધી તો,
ગગન મંડળ મોજારરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે શુન્ય શીખરમાં ભમર ગફા છે તો,
ત્યાં રહેવાનું ઘરબારરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે ત્રિકુટી કમળમાં જોતિરે જળકે તો,
તે શું મેળવ્યા એક તારરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે શ્વાસોશ્વાસે સમરણ કરી લે તો,
મટશે તે જમનો મારરે. પંથીડા૦
સંતો ભાઇરે જન્મ્યા પેહેલું જેને પય જમાવ્યું તો,
માતાના તન મોજારરે. પંથીડા૦

ઐસો ભાઇરે કરતાએ કાયા કેવી બનાઈ તો,
એનો ભુલ્યો ઉપગારરે;
ઐસો ભાઇરે ગણપત કેહે ગુરૂ દેવ મળે તો,
એજે તરો સંસારરે. પંથીડા૦

ભજન. ૫૬

અખંડ અનાદીરે, અનુભવી જે હશેરેજી,
કરશે તે તો ભક્તિ કેરૂ કાજ, સદગુરૂ સેવો સાચા સંતનેરેજી
મહેલી જેને લોકડીયાની લાજ. અખંડ૦
સદગુરૂ શબ્દેરે, કાળજ શોધિયુંજી;
પ્રગટયો જેને પૂર્ણ બ્રહ્માનંદ, મન જેનું માન્યુંરે;
સદા સત સંગમાંરેજી, પડે નહિ પાછો કદી ભવફંદ. અ૦
પ્રેમ તણો પ્યાલોરે, પીધો જેને પ્રિત્યથીરેજી;
રાખી જેને રૂદીયામાં રૂડી રિત્ય, શીરને તો સાટેરે;
સેવો સાચા સંતનરે, હોય કાં પૂર્વ જન્મની પ્રિત. અ૦
ભક્તિને તો ભાવેરે, ભુદર ભેટીયારેજી;
ભાગી જેના મનડાકેરી ભ્રાંત, ગુરૂને પ્રતાપેરે ગળપત ગાયછે
રાખો કાંઈ આપ ચરણમાં દાસ. અખંડ૦

ભજન ૫૭.

અનુભવી આવોરે, આપણા દેશમાંરેજી;
ભાવથકી ભજીએ શ્રી ભગવાન દેશની તો વાતોરે.
હદથકી દાખિએરેજી હરખે તો કરીએ હરી રસપાન. અનુ૦
પાપિને તો બાંધિ મારે છે માર, ધર્મ કર્મનીરે;

મારી જ્યાં ધારણા વૈષ્ણવનો તો વરતે છે જેજેકાર. અનુ૦
અખંડ ખુમારીરે, ચડી રહી અંગમાંરેજી;
રોમે રોમે થઈ રહ્યા રણુકાર, જીવ થાય શીવરે;
જુગતિને જાણુતાંરેજી તેજ તણો મળી રહ્યો એક તાર. અનુ૦
સહુ સઉનુ સમેટીરે, ભળો સતસંગમાંરેજી;
ધરો તમે જગપતિનું ધ્યાન આદિ અંત મધ્યેરે;
માની લેજો માનવીરેજી, ગુરૂ ગણપતનુ એવું છે જ્ઞાન. અનુ૦

ભજન ૫૮.

ભક્તિ કેરો માર્ગરે, ફુલાં કેરી પાંખડીરેજી;
સુંધે તેનો સ્વાદ રે હાં.—
કરણીના હીણારે શુરા થઇને ચાલશેરેજી,
અને કાયર ખાશે મારરે હાં.— ભક્તિ૦
ધરણીના ધીંગારે, શુરા નર જે હશેરેજી;
અને મરજીવા ખેલે મેદાનરે હાં.— ભક્તિ૦
સ્વાદને સુંધ્યારે, ગોપીચંદ ને ભરથરીરેજી;
એને મનમાં ઉલટયો વૈરાગરે હાં— ભક્તિ૦
ગુરૂને પ્રતાપેરે, જેઠીરામ બોલીયારેજી;
દેજો દેજો સંતોના ચરણમાં વાસરે હાં— ભક્તિ૦

ભજન ૫૯.

આ કળજુગમાં કોઈ નર ઉગર્યા, ભક્તિ સર્વથી છે ન્યારી;
અસ્થિર મનને સ્થિર કરી સ્થાપો, ભુલ્યા નર થાશે ખુવારી.
પરનારીશું પ્રીત કરીને, થાય નર્કના અધિકારી. આ કળજુગ૦

પતિવ્રતાને પાય લાગતાં, હશે કોઈ નર કે નારી;
સતિ હશે તે સન્મુખ રહેશે,અનેક જન દીધા તારી. આ કળ૦
આપને ગોતો અમર રહેશો, ભોગી નહી બાંધે ભારી;
અંતકાળે તો એકલું જાવું, તેમાં કોઇની નહી કારી. આ કળ૦
આદ્યે મને સતગુરૂને સેવો, દીલડાની દુગજા ટાળી;
જેઠીરામ ચરણે દાસ દેવીયો, સમજી લેજો નરનારી. આ કળ૦

ભજન ૦.

પંડિત પુરાણીરે, કુરાની તમે કયાં જાવો;
ભણીને શું ભાળ્યુંરે, અજ્ઞાની અથડી મુવો;
પોથી વાચી પરને દેખાડે, કરે ઉદરનો ઉપાય;
કહેણી કહે ને રહેણી ન રાખે, તેણે અર્થ શો થાય;
સામા શું દોડો છોરે, પુઠ તમે ધારી જુઓ. પંડિત૦
ગુરૂ થઇને જ્ઞાન બતાવે, ફોગટ પુંકાવે કાન;
શીશ પાસે સેવા કરાવે, તોય ન આવે સાન;
પ્રેમ પુરૂષ જાણીનેરે, કાયર જેમ લાગે જુવો. પંડિત૦
ટોપી પહેરીને તીલક કર્યાંરે, બેરખા રાખે બે જોડ;
ધોતી ધુવે ને પોતે પખાળે, ખોટો થઈ કહે ખોડ;
માયાના અંધારેરે, અલ્યા તુંતો આથડીને મુવો. પંડિત૦
તીલક તાલ પાખંડ કરે છે, આત્મ ચીન્યા વીના ફોક;
મોતી પ્રતાપે નારણ કહે છે, પાખંડ કરે સૌ લોક;
બ્રહ્મ નવ જાણેરે, જ્ઞાની આપ શોધી જુવો. પંડિત૦

ભજન ૬૧.

હું તો તને વારૂ મારા વીરારે ન કરીએ સંગ નીચનોરેજી.
નીચપણું નક્કી નરક લઈ જાય. વારૂ મારા૦
આકડીઆનાં દુધ અતિ ઉજળાંરેજી,
તે પીધે તુરત મૃત્યુ થાય. વારૂ મારા૦
દુધડીયાં મંગાવોરે, ગવરી ગાયનાંરેજી;
સાકર ભેળે સ્વાદ અતી ઘણો થાય. વારૂ મારા૦
બાવળીઓ કંટાળોરે અતિ અળખામણોરેજી,
તેને સંગે અંગને વસ્ત્ર ઉજરડાય. વારૂ મારા૦
આંબલીયાની છાંયારે અતિ રળિયામણીરેજી,
તેને સેવે ફળની પ્રાપ્તિ થાય.
ગુરૂને પ્રતાપેરે જેડીરામ બોલીઆરેજી,
દેજો અમને સંત ચરણુમાં વાસ. વારૂ મારા૦

ગોરખનાં ભજન ૬૨.

મનસા માલણીજીરે, ગોરખ જાગતા નર સેવીએ;
જાગતા નર સેવીએ, તુને મળે નિરંજન દેવ— ગોરખ.
પથ્થર પુજે હર મળે તો, પુજુ ગીરીરાય,
ઓ પહાડકી ચક્કી બનતહે, પીસ પીસ જગ ખાય—મનસા
રે માલણુ લાવી કુલડાંરે એનો કળીએ કળીએ જીવ,
એહી પુલ દેવનકુ ચડતરે, દેવ જપો તે શીવ... મનસા.
માલણુ લાવી કુલડાંરે ધર્યાં દેવની પાસ,
એ દેવનમેં સાચ હોય તો કેમ ન આવે પાસ—મનસા.

ટંકણુ દઈ પથ્થર ઘડયો ધર્યો છાતીપર પાય,
એ દેવમાં જો સાચ હોય તો ઘડનારાને ખાય.— મનસા.
એ પથ્થરના દેવને દીજે જલમાં ડાલ,
આપે બુડે તે કોને તારે કોણુ કરે સંભાળ— મનસા.
પુજારાના ઓશીયાળા ઠાકર ઠામે ઠામ,
બંદીવાન મંદિરના ઠાકર કહેવાના ભગવાન— મનસા.
સેવ સુંવાળી રાંધીને ધરી દેવની પાસ,
જમનારો તો જમી ગયો ને દેવને નાવી વાસ.... મનસા.
એક ભૂલ્યો દુજો ભૂલ્યો, ભૂલ્યો સબ સંસાર;
એક ન ભૂલ્યો જોગી ગોરખો કરી ભજન આધાર—મનસા

ભજન ૬૩.

ઉંડો કુવો સંતો જળ વિના નિત્ય ભરે પાણીઆરી,
અસત્ય જુઠું નવ બોલીએ બ્રહ્મા જુવોને વિચારીરે-ઉંડો૦
હેઠે કુંભાર ઉપર ચાકડો તે મેં ફરતાં દીઠો,
કીડી કેશરે નેત્રમાં હસ્તી જાતાં મેં દીઠો— ઉંડો૦
નદી કેરાં નિર ઉલટયાં જઇ પર્વત ચડીઆં,
હરણે પાસો બાંધીઓ બાંહી પારાધી પાડીબા— ઉંડો૦
હેઠે ભમર ઉપર કમળ છે માળી છાબમાં દીઠો,
વેમો પ્રેમલ વાયરો ચૌદ લોકમાં મીઠો— ઉંડો૦
હેઠે ગાગર ઉપર પનીઆરી તે મેં ભરતાંરે દીઠી,
ગોરખ બોલ્યા વિનંતિ વાણી છે બહુ મીઠી— ઉંડો૦

ભજન ૬૪.

એરણુ અજબ બનાયા મેરા સતગુરૂ,
એરણુ અજબ બનાયા,
આગ મીલા કર એરણુ થાપી,
ઘડિઆ તાર મીલાયારેજી;
ઉલટા પવન ચલાયા. મેરા સત૦
હરદમ હથોડા સુરતા નિસરણી,
શી અકલ અકળ મીલાયા,
કબુદ્ધિ કાંટે કેરાળકળ જલાએહે,
આતમકુ ખુબ તાયા. મેરા સત૦
સત કેરા સાશબ પ્રેમરસ પાયા,
તેં મારી તલપ બુજાયા;
મમતા મારી ભક્ષા વશ કિયા,
આતમકુ સુખ આયા. મેરા સત૦
નાભીકમલપર નાવ ચલત હે,
ત્રિકોટી ધ્યાન લગાયા;
મચ્છંદર પ્રતાપે ગોરખ બોલ્યા,
અમર આરા થપાયા. મેરા સત૦

ભજન ૬૫.

આંધ પાંખ નહી કાયા, એક પંખી નજરે નહિં આયા.
અજબ શહેરથી હંસા આયા, મોતીડા શું ગાયા;
છઠે માસ ગુરૂ જ્ઞાન બતાયા તમ ગુરૂ અને હમ ચેલા-આંધ૦

વિના પાળ એક સરોવર ભરીયાં નિર નજરે નહિં આયા,
ગુરૂ હમારા બોત રંગીલા ત્યાં બેઠકર નાહ્યા— આંચ૦
મુળ એક તારો વરખડીઆં ડાળ પત્ર પહિછાયા,
ગુરૂ હમારા બહોત જ્ઞાની ત્યાં બેઠકર ફૂળ ખાયા— આંચ૦
એક ગુરૂને પાંચ ચેલા પચીસ જોગણી લાયા,
એક અચંબા એસા હુવા બેટી બાપકુ જાયા— આંચ૦
વિના સુંઢ હસ્તી દેખા પાંઉ નજર જડી આયા;
મચ્છંદર પ્રતાપે ગુરૂ ગોરખ બોલ્યા,
એ પંખી નજરે ન આયા— આંચ૦

ભજન ૬૬.

સોહી માણેક મોરી નજરમેં આયાજી.
જ્યારે દેખું છાયા તેરી રામ,
જ્યારે દેખું દાતા મેરે રામ. સોહિ.
ગવરીનો પુત્ર ગણેશ મનાવોરે,
હેતે હાલ હુલાવો રામ. સોહિ.
બાવન બજાર ને ચોરાશી ચકટાં,
મારા સતગુરૂ રમીઆ રામ. સોહિ.
તલભર તાળાં રજભર કુંચી,
મારા સતગુરૂએ ખોલ બતાયા રામ. સોહિ.
સંસાર સાગર મહા જળ ભરીઓ,
તારૂડે તાર મીલાયા રામ. સોહિ.
બારે દેવલ છોડી કરીને,
દુજા મહોલ બનાયા રામ, સોહિ.

મચ્છંદર પ્રતાપે જતી ગોરખ બોલ્યા,
ખોજા નરસો પાયા રામ. સોહિ.

ભજન ૬૭.

અવિચળ કોઈ નહિંરે, મન તુ મકર કોની આશ--ટેક.
સ્વપ્નવત્ સંસાર દીસે, સમજ પદ અવિનાશ. અવિચળ.
આપ મુળને સ્થુલ સૂક્ષ્મ, વૈરાટ ચૌદ લોક,
બ્રહ્માંડ દીસે વણસતું માંડણીમાંહી તે ફોક. અવિચળ.
કલ્પનાએ કહીએરે, વાણીએ કરીએ જેહ,
કાલ કર્ત્તવ્ય જેટલું, ભાઈ અંતે વણશે તેહ. અવિચળ.
સનીપાત શરીરનો સમયે ન પ્રગટ થાય,
ભુવન કેરા ભુપતિને ઘર તજી વન જાય. અવિચળ.
ચાર વરણ ને ચાર આશ્રમ અવસ્થા છે સાર,
તેને અધિકારે ઉપદેશ દેશે ગ્રંથનો એ વિચાર. અવિચળ.
વૈરાગ અંજન ગુરૂ આંજે ત્યારે ઉઘડે આંખ,
પડળ સઘળાં પરાં થાએ શાસ્ત્ર પુરે સાખ. અવિચળ.
અવિદ્યાને ઓળખી વિદ્યાવડે કરે નાશ,
પછી વિદ્યા મુકી મધ્યે ઉપજે સંન્યાસ. અવિચળ.
દૈવંત સઘળું ટાળતાં અદ્વેત થઇ રહે ત્યાંય,
મહા મંત્ર ખરા પુરૂષનો હર્ષથી ગૃહણાય. અવિચળ.
થાતાં તે થાયેરે નહિંરે, જાતાં ઝટ નહિં જાય,
પિંડ પરમાત્મા તે જેમનો તેમ સદાય. અવિચળ.
દેહ ભાવે ન દેખીએરે, આત્મ ભાવે નિત્ય,
ભોળે સમજણ ખુટિયેરે, અનુભવિની રીત. અવિચળ.

ભજન ૬૮.

હાંરે તેંતો મનુષ્યા જન્મ ગુમાવ્યો,
તેંતો ફોગટ ફેરો ખાયો હે,
નર નામ ન જાણ્યું તેં રામનું— (ટેક.)
સુઇ સુઇ સારી રેન ગુમાવી,
દિવસ ગુમાવ્યો ખાઈ;
હીરલા સરખો જન્મ ગુમાવ્યો,
હીરો કોડીને બદલ જાય. નર૦
સુખિઆ મરે સુખ સુખ ભોગવી,
દુ:ખીઆ મરે દુ:ખ રોઈ;
જન્મ સ્નેહી છે નેડો રામનો. નર૦
તેણે સુખ દુ:ખ સહીઆં સોઇ,
સુખ દેખી સત રાચીએ, વિપત્ત પડે મત રોય;
સંપત વિપત દોનું એક છે,
કિરતાર કરે સો હોય. નર૦
ઉગ્યા તેતો આથમે, ફુલ્યા સો કરમાય;
ચડે પડે દહાડો નમે, લખ્યું ન મિથ્યા થાય. નર૦
માતા મન જેમ બાળશું, મીન તણું જળમાંય;
ઘડી એક વીછો જો પડે,
તો તલપ તલપ જીવ જાય. નર૦
અનલ પંખીને વેગ ઘણો, ઉડી આકાશે જાય;
દ્રષ્ટિ થકી ફળ નીપજે,
એનો સાર કહ્યો નવ જાય. નર૦

જેસો રંગ પતંગકો, તેસો હે સંસાર;
રામ નામ રંગ એક છે,
રોહીદાસનો પ્રાણ આધાર. નર૦

ભજન ૬૯.

ગુજરેગી ઉમર સારી ધંધેમેં ધ્યાન તેરા,
બાહરે બત્તી લગાઇ, ભીતર રહ્યા અંધેરા. ગુજરેગી૦
સંસાર જાણુ સપને જેસા, હેજી ધનમેં કયું દેરા;
ઉઠ જાગેરે અજાના, તું સુનતા હય કે બેરા ગુજરેગી૦
જીજીકે જોરસેં ચલતા, શિરપે કાલકા હે હેરા
માર ખાયગા મર જાયગા, પછે બોત ધરેગા ફેરા.ગુજરેગી૦
હરદાસ સાફ દીલકે, લીયા સતગુરૂકા સેરા;
એક પલમેં પાર ઉતરે, નામ કયા હય તેરા. ગુજરેગી૦

અંગદેવ દાસ.

ભજન ૯૦.

નુર દુરગાપર વારી ખાવિંદ નિતિની ચડે અસ્વારી
હુકમ કરો તો રહીએ હજુરમાં હેર દુરગા પર વારી-ટેક.
પાંચ તત્વકા બન્યા બંગલા દશમાંહી મેલી બારીજી;
અવિનાશી તો આવેને જાવે જાવે શરણાગીના યારી. નુર.
માયાની સાથે રાજ પણ કિધું તન વીંધાણું ગુરૂ બાણે
ભવ સાગર તારી લીધાં વાલમ તારે વાણે. નુર.
પુરબે તો પીર પોતે પધાર્યો નકલંગ નેજા ધારી
લિલાં ને પિળાં નિશાન ફરકે દરગા ઉપર વારી; નુર.

પ્રીત વિના પ્રેમીઓ જેને ખાંડ લાગે તે ખારી
હેત વિના હરી હાથ ન આવે હેત તણી બલિહારી. નુર.
આત્મ ચીન્હો આત્મા તેણે દીલની કુબજા ટારી
ગંગદેવ દાસ માહુરાને ચરણે અલખલિઓ ઉગારી. નુર.

ભજન ૭૧.

પ્રભુ વાહાલા પિર પાદશાહ.
ધુન ધણી મેં ધાર્યો, ધુન ધણી મેં ધાર્યો
એવો પ્રગટ પરચો ભાળ્યો,
પ્રભુ વહાલા પિર બાદશાહ—ટેક.
આપ ન સુજે પથરા પુજે આંખલડીએ અંધારો
અંતર જોતી અળગી મેલી દિલવડિઓ શું બાળો–પ્રભુ.
ધોળામાંતો ધુળ લગાડી ખુબ બતાવ્યો ડારો
અઢાર વરણ એક પ્યાલો દુરીજન નજર ભાળ્યો–પ્રભુ.
ગંગદેવ દાસ ચરણું પ્યારી નેનમાં નેન મિલાયો,
મેર કરીને મંદિર પધાર્યા હેતે હરિ ગુણ ગાયો—પ્રભુ.

તુલસીદાસ.

ભજન ૭૨.

આનંદ કંદ અજોધ્યાના નાયક જાનકિ ભુજવામ,
પોઢે સુખ સેજ સીતારામ. ટેક.
પ્રભુજીને કનક મંદિર પુષ્પસેજા કોટિ ઉદય ભયભાન,
દેવતા સર્વે ચોકીયે સન્મુખ આયે હનુમાન પોઢે સુખ.
શેષ સ્મરણ કરત નિસદીન ધરત શંકર ધ્યાન,

ગર્વ ભજન રામરાજા સકળ પૂરણ કામ. પોઢે સુખ.
સરજુગ કિનારે અજોધ્યા નગરી જ્યાં બીરાજત રામ,
કૌશલ્યા સુત સેજે પોઢે નવલ સુંદર શ્યામ. પોઢે સુખ.
ચુવારે ચંદન અત્તર અગરજા કનક ડબા ભરપાન,
દાસ તુલસી લેકે ઠાડે મેવા દ્રાક્ષ બદામ. પોઢે સુખ.

ભજન ૭૩. જમાડવાનું.

જાગો હરિ જગના જીવન પ્રાણ જાગો મારૂં સાચું ઘરેણું શામ.
વિઠલ વે'લા જાગો. ટેક.
માતા જમાડે જાગો કાનુડા ગાંદરે ઉભી ગાય,
સાથ સામા સાદ કરે છે માવેય મેળો થાય. વિઠલ૦
વિઠલ વનમાં મોરલી બોલે સુખે થયું સવાર,
વેદની વાણી બ્રહ્મા વાંચે પૂજાશો પ્રભાત. વિઠલ૦
ચરકલાં ચગ ચગવા લાગ્યાં ચકવા મેળો થાય,
વેણુ વગાડો ધેન ચરાવો ગોપીઓ મંગળ ગાય. વિઠલ૦
દેવિઓ ભગત મુક્તિ માગે દાસ કેરો દાસ,
દર્શન દેજો પ્રસન્ન રહેજો વૈકુંઠ કેરો વાસ. વિઠલ૦

ભજન ૭૪.

રામને ભજ્યા વિના પ્રભુને ભજ્યા વિના,
જાતી રહી જુવાની— ટેક.
સરોવર દેખી હંસ લીધો વિસામો બાજરે,
આતમ થયો મારો રાજી. ૧
હરિજન હંસલો જાણે ઝાલવા લાગ્યો,

ત્યારે પરદેશી માળોરે પેખી. ૨
જુવાની જાતાંરે તુને કાંઈ નવ સુજયુંરે,
ગડપણુ આવ્યું છાનુંમાનુંરે. ૩
કાળાં મટીને ધોળા આવ્યાં ભાઈ,
આવી મોતની નિશાની. ૪
કંકુવરણી ગયા કામ નહિં આવે,
કેશરવરણા તારા નુર. ૫
મુવા પછી તુને સળગાવી દેશે,
ત્યારે ઉડી જાય છે તારી વાણી. ૬
જરા પોંસીને તુને જમડાએ ઘેર્યો ભાઇ,
રે વાંસે આંસુડાની હેલી. ૭
જોધા પ્રતાપે ભણે ભગવાનદાસ,
રંગ તોરીઆમાં રેલીરે રામ. ૮

ભજન ૭૫.

રૂઢડા રામને મનાવો ગુણુપતિ દેવને મનાવોરે હોજી,
જીરે સાયર જળરીઓ. ૧
રાજા કુડા એની પ્રજા હુંડી,
કુડા કળજુગના મેહુલિઆ. હો જીજીરે૦ ૨
નર કુડા જેની નારીઓ કુડી,
કુડા કળજુગના નેડા હો. હોજીજીરે૦ ૩
કાસર સોમીમાં ખિજમતવાલો,
પણ જોતરિએ આડાં લાવો હો. હોજીજીરે૦ ૪

આશ સમુદ્રમાં મીઠી એક વીરડી,
ભવસાગરમાં કુડા હીશ હો. હોજીજીરે૦ ૫
કે પાલણુશી નુગરા વન ફેરવો,
અમીરસ ઘોળી ઘોળી પીવો હો. હોજીજીરે૦ ૬

કુંભારાણાનું ભજન ૭૬

એ ભલો ભલો મેવાડનો રાજા રાણો કુંભોજી
કુંભાને સરીખોરે હરિજન હેતે મળોરેજી
ઓત્રા ખંડમાંથી ચારણ આવ્યોરે હાં
અને આવ્યો આવ્યો કુંભા છોરે મોલરે એ ભલો૦
રૂપુ માગો તો ગઢવી સોનું આપુરે હાં
અને આલુ આલુ ગરથને ભંડારરે. એ ભલો૦
સોનું રૂપુ મારે અંત ઘણેરૂ રે હાં
હું માગું કુંભા તારી રાણીરે. એ ભલો૦
અસત બોલું તો મારૂ સત હાઈરે હાં
અને સુનળ સુના મોલ તમારારેં એ ભલો૦
સાંજ પડી સતીએ દીવડીયા રચાવ્યારે હાં
અને મોલે આવ્યો ગઢવી ચારણરે. એ ભલો૦
હરતા ફરતા ગઢવી વેણુ લાવ્યાંરે હાં
અને જ્યારે જુવે કુંભોરાણોરે. એ ભલો૦
સવાર પડીને ચોરે ચારણ આવ્યોરે હાં
અને સુતો માલાને જગાડયોરે. એ ભલો૦
કરજોડી ગઢવી પાય લાગ્યોરે હાં

અને સાચું સાચું ધરમ તમારૂંરે. એ ભલો૦
માલદેની કુંવરી સતી લીલાવતી બોલ્યારે હો
અને મારા હરીભજનનો અમરાપરમાં વાસરે. એ ભલો૦

ભજન ૭૭

કુંભારાણા આપણે સાયબે જ્યારે સૃષ્ટી રચાવીને
જ્યાં આઠ કુળ પરવત નવ કુળનાગ.
સતની દેરી મેઘ ધારવે ગરાઇહેજી
ત્યારે નુરીજન પોહોચ્યા સોઇ નરવાણું
સતવિશ્વાસે સહાય મુની સીધારે હોજી. ટેક
કુંભા રાણા દીલ્લીનો સંઘ જ્યારે દ્વારકાં ચાલ્યો હેજી
ટકો આપ્યો રોઇદાસ ચમાર-
સોનાની ચુડીએ સતીએ હાથ ગરાયો
ચુંદડી નોડીઓ આવ્યા આપો આપ. સત વિશ્વાસે૦ ૨
અને કુંભારાણા સઘરે જેસંગ નવાગ્રુ ગળાવીઆં
પાણી નાવ્યાં ટાંક લગાર.
મેઘ માયરે જ્યારે કાયા હોમાવીહેજી,
ત્યારે પાણી ભરે સોઇ પાણીઆર. સત વિશ્વાસે૦ ૩
અને કુંભારાણા રૂષી માતમ ઘરે જામો રચાવ્યો,
ત્યારે પાટે પધાર્યા રૂપાદે નાર;
કનક થાળનો કીધો વાલે કરંડીઓ,
હેરણાં હેરે માલદેરાય. સત વિશ્વાસે૦ ૪
અને કુંભારાણા પોકા રંગમાં પીર રામદે સીધારેજી,

સાથે સીધ્યાં તોળલદે નાર;
દેવળ ચણાવી ધરમની ધજા બંધાવીજી,
અને ધન્ય ધન્ય અજમલ ઘર અવતાર. સતવિશ્વાસે૦ ૫
અને કુંભારાણા ઢેલડી નગરમાં ત્રણ સુની સીધારેજી,
રાવતો રણુસી ને ખીમડો કોટવાળ;
કાશીએ જઇને કરવત મેલાવીઆં,
બાણુ છોડાવ્યાં ચૌદ હજાર. સત વિશ્વાસે૦ ૬
અને કુંભારાણા આપણે ધણીએ,
જ્યારે જગન રચાવીઓજી;
ત્યારે પાટે પધાર્યો નકલંકી રાજ,
મેઘ માકરો શબ્દ દાખવે,
સોઇ સંતનો અમરાપરમાં વાસ, સત વિશ્વાસે૦ ૭

શીરદાસ ૭૮.

જીરે સંતો આજ મંડપમાં આનંદ વરત્યોરેજી,
તમે જતીરે સતિ મળી જાગોરે;
હે સંતો પ્રેમે ગુરૂજીના ચરણ પખાળોજી,
તમ મનરે વસ્તાં ફળ માગોરે હે સંતો આજ મંડપમાં—ટેક
જીરે સંતો પ્રથમ પારવતીએ શંકર પુજ્યાજી,
ઇતો નીજીયા ધરમને માટેરે;
જીરે સંતો ધન ધન માતમ બીજ ધરમનાં,
ઇતો સાટવીચું ચીરને સાટેરે,
જીરે સંતો બ્રહ્મા બ્રહ્માણી આવ્યાજી,
ઇતો પરમાર્થે પરવરીયોરે;

હે સંતો હંસલો ગીતાનો હારદ લછનેજી,
જતો ધરમ લાખેણાને વરીયારે;
હે સંતો ઇંદ્ર ને ઇંદ્રાણી પોતેજી,
જતો ઓળખીયા આદ સ્વામીરે.
હે સંતો અભેદાન ઇંદ્રને આપ્યાંજી,
ત્યારે વિષયની વેદના વામીરે.
હે સંતો વૈરોચન બ્રહ્માની પાસેજી.
કુડો ધરમ કુદેમાં ધારેરે,
હે સંતો પાછો વળીને પુછી ન જોયુંજી;
જતો હાથે કરી ભવ હાર્યોરે,
હે સંતો ભક્તિ ભોળાપણુ કોઇ ન ચાહેજી;
તમે ખોજી શકો તો ખોજોરે.
હે સંતો શીરદાસ કે આ છેલ્લો જન્મ છે,
એ તો જોગ મળે તો જોજોરે.

કબીરનાં ભજન ૭૯.

રામ નામ જબ જાણો સંતો રામ નામ સબ જાણો. ટેક.
આતમ તત્વ પિછાણો, સંતો રામ જબ જાણો;
પૃથ્વી તેજ પવન ઓર પાની, ચારે ગગન સમાણો. રામ.
કોણ મરે કોણ અવતરે ભાઈ, કોણ જીતે કોણ હારે;
જલદી લહેરી જળસેં ઉપની, કોણ તારે કોણ મારે. રામ.
કાયા કુંભ લે જળમાંહી ધારયા, બાહેર ભીતર પાણી;
ફુટી કુંભ જલસેં ભરીઆં, સો ગત બીરલે જાણી. રામ.

હરિ અથાગ થાહુપે પાયો, સાહેર સુરતા સમાણીરે;
ધીંમર જાળ ડાલે કહા કરહી, મીનહી હો ગયો પાવી. રામ.
ગુરૂબીન જ્ઞાન રામ બીન બોલે, મિથ્યા વાદ કહાવે;
કહે કબીર મુંગેકી સમસા, મુગા હોયસો પાવે. રામ.

ભજન ૮૦.

જા ઘર કથા નહીં કીરતન નહીં, સત નહીં મીજમાના;
વા ઘર જમડે ડેરા દીના, સાંજ પડે સમસાના જા૦
ફુલ્યો ફુમરો કહાહી રતહે, કહા દીખલાવત અંગા;
એક પલમાં ફના હોજાયગા, જેસા રંગ પતંગા. જા૦
નાભીકમલસે નાત ચલતહે, દવાદસ મીન ઠેકાના;
અધર તખ્તપર દેખા તમાસા, સોઈ સતગુરૂકી સાના.જા૦
વેદ વેરાગે ગુરૂગમ જાગે, સતગુરૂ નામ નીશાના;
સાધુ જનકી સેવા ન કીની, કીસ વીધ હોય કલ્યાના.જા૦
મેરી મેરી કર કર મુરખ, મિટો નહીં માન ગુમાના;
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, કીસ બીધ હોય કલ્યાના.જા૦

ભજન ૮૧.

સંતો ભાઇરે ઉન ઘરકી મોસે સત સમજાયો,
જ્યાં ઘરસે બ્રહ્મા આયાજી. (ટેક).
સંતો ભાઇરે કાયા છોડ ચલે જબ હંસા,
તવ જીવડા કહાં જાઇ સમાયાજી. સંતો૦
સંતો ભાઇરે કોઈ પુજે શીવ શક્તિકું,

કોઇક પીર મનાવરેજી;
સંતો ભાઇરે અલખ પુરૂષકી આદ ન જાણે,
ફોગટ ફેરા ખાવેજી. સંતો૦
સંતો ભાઇરે બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહાદેવ સ્વામી,
પથ્થરા નામ ધરાયાજી;
સંતો ભાઇરે ઉન પથ્થરેકું કાલ ન વ્યાપે,
સુના મર મર જાવેજી. સંતો૦
સંતો ભાઇરે ઘડી આ દેવલકું સબ કોઈ માને,
અણઘડ ન માને કોઈજી;
સંતો ભાઇરે નુરત સુરતસેં જો કોઈ માને,
નિરભેકા ફળ સાયેજી. સંતો૦
સંતો ભાઇરે ઘાટ વઇરાટ કછું બીન હોતા,
પુરણ હુતી માયાજી;
સંતો ભાઇરે અજબ રજબ દોઈ નેના બીન હોતાં,
તબ જીવડા કહાંસે આયાજી; સંતો૦
સંતો ભાઇરે મેં મેરી મમતાકું માર હટાયા,
તબ જાઈ સુક્ષ્મ પાયાજી;
સંતો ભાઇરે સુરતા સોહાગણ ચરણ જોઇ લોટી,
તબ જાય પ્રીતમ પાયાજી. સંતો૦
સંતો ભાઇરે સાધન સમજ મન મેરા,
ગુરૂગમસે ભેદ પાયાજી;
સંતો ભાઇરે કહેત કબીર અલખ અવિનાશી,
યમકે સંકટસે છોડાયાજી. સંતો૦

ભજન ૮૨.

રામ ભક્તિ તેં કર્યું નહીં સાધી,
તે કેમ ન મુવા જીવ અપરાધી. (ટેક).
ધરી મનખા દેહ જગમેં વીગોઈ,
પુત્ર પહેલે વાંઝી મા કર્યું ન મુઇ. રામ૦
ગર્ભ ભજન કર્યું ન મોઈ તેરી માઈ,
જેણે ન સેવ્યા હોયે રઘુરાયે. રામ૦
શુનકાકો બેટા બાપ કીનહીંકું કહેવે,
ગુરૂ વિના જ્ઞાન ચેલા કીનહીંસે લેવે. રામ૦
કહેત કબીર સુનો સુંદર રૂપા,
રામ ભજન બીન પડો જબ કુપા. રામ૦

ભજન ૮૩.

બંગલા ખુબ બન્યા મહારાજ, જ્યાંમેં નારાયણ બોલે ટેક
ઇસ બંગલેમેં દશ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા;
આવત જાવત કોઈ નવ દેખે, એહી બડા અચંબા. બંગલા૦
ઇસ બંગલેમેં બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સવેરી;
તાલ પખાજ ઓર મરદંગ બાજે, રાગ છત્રીસેં ગાવે. બંગલા૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ ચડાયા. બંગલા૦
પાંચ પચીસેક પાતર નાચે, મનુવા તાલ સજાવે;
સુરતકી નુરતકી મરદંગ બાજે, રાગ છત્રીસેં ગાવે. બંગલા૦
રોમ રોમથી છોય બસાઈ, ત્રણ ગુણકા ગાલા;
કહેત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, ચેતન સુનવાલા બંગલા૦

ભજન ૮૪.

રામ ભજનસે લાગરે વીરા કબીરા,
કબકા ભયા વેરાગી જી હો હો હોજી—હો૦
ચંદાબી નહોતા ને સુરજબી નહોતા રે હો હો હોજી
મોતા નવ લખ તારારે વીરા૦
મહાદેવજીકા જનમ બી નહોતા રે હો હો જી,
ને દનકા લેખ હમારારે. વીરા૦
ધરણી નો'તી કયાં જનમ ધરૂં ગોરેજી,
નીર નહોતાં કયાં ના'વું રે. વીરા૦
પૃથ્વી નહોતી ત્યાં પાવ ધરૂં ગોરેહેજી,
અખંડ હોય ત્યાં જાવું રે. વીરા૦
અઘોર અંધકારમાં કાંઇ નવ સુઝેરેજી,
નો'તા ગુરૂ નો'તા ચેલારે. વીરા૦
તે દીનકી મુંડ મુંડાવી રે હે જી,
તે દીના ફેરૂ એકીલા રે. વીરા૦
પે'લા જુગમાં પતર પાવડી લીધાંરે હે જી,
દુજા જુગમાં ઝોળી ઝંડારે. વીરા૦
ત્રેતાજુગમાં હાડબંધ બાંધ્યારે હે જી,
કળજુગમાં ઝોળી ઝંડા રે. વીરા૦
સહેજ સહેજે ગુરૂ ચેલા મળીઆ રે હે જી,
ગુરૂ મળ્યા રામાનંદારે. વીરા૦
કહેત કબીરા સુણો સાધુ રે હે જી,
આજ ભયા આનંદારે. વીરા૦

ભજન ૮૫.

રામ સમર રામ સમર, રામ સમર ભાઇ;
રામ નામ સુમર બીન, બુડત ભવ માંહી. ટેક૦
બનિતા સુત દેહ ગેહ, સંપતિ સુખદાઈ;
ઈનમેં કછુ નહીં તેરો કાળ જાત ખાઈ. રામ૦
અજામેલ ગજ ગણિકા,પતિત કર્મ કીને;
સોબી ઉતર પાર પડે, રામ નામ લીને. રામ૦
સકર કુકર યોની ભ્રમત અબ કયું લાજ ન આઈ;
રામ નામ છાંડ અમૃત, કાહેકું વિખ ખાઇ. રામ૦
ધર્મ કર્મ તજી કુકર્મ, રામ નામ લેહી;
ગુરૂ પ્રસાદ સુન કબીર, રામ કર સનેહી. રામ૦

ભજન ૮૬.

અબ તુમ કબ સમરોગે રામ
ગર્ભ કુલીસે જપ તપ કીને
નીકલ હુવા બેઇમાન અબ૦
બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયો,
તરૂન પનમેં કામ. અબ૦
હાથ પાંવ જબ કાંપન લાગે,
નિકલ ગયે અવસાન. અબ૦
જુઠી કાયા જુઠી માયા,
આખર મોત નિદાન. અબ૦
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ,
જીવડા દો દીનકા મીજમાન. અબ૦

ભજન ૮૭.

ખલક સબ રેંનકા સપના
સમજ મન કો નહીં અપના. ટેક૦
કઠણુ હે લાભકી ધારા,
બહે સબ જાત સંસારા. ખલક૦
ઘડા જ્યું નીરકા ફુટયા,
પતા જ્યું ડારસું તુટા.
એસી નર જાન જીંદગાની,
સમજ મન ચેત અભીમાની. ખલક૦
ભુલયો મત દેખ તન ગોરા,
જગતમેં જીવના થોરા.
તજો મદ લોભ ચતુરાઇ,
રહો નીસંક જગ માંઇ- ખલક૦
કુટુંબ પરીવાર સુત દારા,
ઉસી દીન હોયગા ન્યારા.
નિકલ જબ પ્રાન જાવેગા,
કોઇ નહીં કામ આવગા ખલક૦
સદા મત જાનો એ દેહા,
લગાવો રામસે નેહા.
કાટેગી જન્મકી ફાંસી,
કહે કબીર અવીનાશી. ખલક૦

બાપુનાં ભજન ૮૮

પાણીનો ખેલ બનાવ્યોરે,

એની કહીએ અકલ ઘણી,
સહુથી રમનારો રે;
શોભા તો એના નામ તણી. ટેક૦
ખરૂં એ પાણીને ખોટું એ પાણીને,
પાણી અપીણીને ખાંડ;
એ પાણીથી થયાં નર નારી.
એ પાણીથી બ્રહ્માંડ.
પાણીનું બન્યું મોતીરે,
પાણીની બની હીરાકણી. પાણી૦
પાણીની અમુલ્ય કાયા બનાવી,
હાડ ચામ લોહી માંસ;
પાણીનાંરે પશુ પંખી બનાવ્યાં,
પહાડ પથરને ચાસ
પાણીના હાથી ઘોડારે,
પાણીની સાલ પામરી બની, પાણી૦
પાણીનારે પચરંગ બનાવ્યા,
અઢાર જાતનાં રે અન્ન,
હુંથી ન્યારો મારો સાંઈ બીરાજે,
તેને દેખીને થયો છું દંગ;
સંગ કીધો તેનોરે,
સતા તો આત્માની ઘણી. પાણી૦
અંક્ષરાતિ અક્ષર બ્રહ્મ નિપાવ્યા,
તે અક્ષરથી નરને નાર;

ઓંકારથી ત્રણુ ગુણુ નીપાવ્યા,
એ અઠાવીસ નીરધાર,
ઓગણુત્રીસમા મહા વિશ્નુ રે;
ત્રીસમા બાપુ ગાય ભણી પાણી૦

ભજન. ૮૯

નામ જેણે જાણ્યું રે તે તો વેદ ચારે ભણ્યો;
ભેદ જેણે જાણ્યોરે, તે તો ખરો તરત બન્યો–ટેક૦
બત્રીશ આભ્રણ અંગે ધરી નારી, નાક વિના સો શણગાર;
કવીએ જો આપનું આપ ન જાણ્યું તે કેમ કરી ઉતરે પાર,
સાર કયંથી મળશેરે, ભણ્યો ખરો પણ ગણ્યો નહી. નામ૦૧
વાંઝણી નારીને સ્વપ્નું આવ્યું છે, પુત્ર નથીરે એની પાસ;
એમ ભજન દેખા દેખી કરે છે, તેની કેમ પુરી થાશે આશ.
કેને બાપ કહેશે રે, વેશ્યાએ જે પુત્ર જણ્યો. નામ૦ ૨
નામ ગુણુને રૂપને નાશ, વળી ચોથું પદ અવીનાશ;
એ ચોથા પદનો ભેદ જાણે, તેને કહીએ હરી તણો દાસ,
કઠણ કર્મનો રે સંશય એક પળમાં હણ્યો. નામ૦ ૩
ગરીબી રાખી નમે ગુરૂને, ચાહો કરો શબ્દનો તોલ;
આપણુ થકી જો અદકો મળે તો, તેનો ધારણુ કરજો બોલ;
ગુરૂને સંગ બાપુરે, અનામી નામ પોતાનો બન્યો. નામ૦૪

ભજન ૯૦.

કામ ક્રોધ ઓર લોભ મોહકો, જોજન દુર ભગાવે;
ઈસમે કુચ્છ સંદેહ નહી હે, મોક્ષકી પદવી પાવે. કામ૦
ભવસાગરકા કઠીન હે તરના હરકોઇ ગોથે ખાવે,

જ્ઞાનકી બેડી સતકી બલા, નિશ્ચય પાર લગાવે. કામ૦
જબ ઈશ્વર કૃપા હોવે જ્ઞાન નેત્ર ખુલ જાયે,
કપટ દંભકા ધુલે મૈલ સબ, શુદ્ધિ મનમેં આવે. કામ૦
રાત અંધારી આધી ચલતી, ડગર હાથ નહીં આવે;
અગવા અપના કરો જ્ઞાનકા, જીતેમેં રાહ બતાવે. કામ૦
ઈધર ઉધર કયોં ફીરે ભટકાના, કયોં મનકો ભટકાવે;
જગત પીતા પર નિશ્ચે હો તું, મન સ્થીર હોજાવે; કામ૦
ઇશ્વર ભકિત કર રાત દીન, ઉસીમેં ધ્યાન લગાવે;
ઉસીસે નિશદિન કરે યાચના, મન મંગા ફળ પાવે. કામ૦
વૈદક ધર્મ ગૃહન કરે ઓર વૈદક ચલન બનાવે;
એક ઇશ્વરકી રહે ઉપાસક, તબ પર મુકિત પાવે. કામ૦
સત્યકા સેવન જે કોઇ રખે શુદ્ધ ચિત હો જાવે;
ઈસિકે બીજાના નહિ ચિત શુદ્ધ હો
કીત નારી ગંગા નાહાવે. કામ૦
અજય અમર જો અવીનાશી હે, ઉસીસે પ્રીત લગાવે,
ઉસીકા કેવળ રહે ઉપાસક, અક્ષય સુખકો પાવે. કામ૦

ભજન ૯૧.

વાણી વાણીરે મારા સતગુરૂની વાણી,
જીતવા પરણાવી બાપે મુઓ ઘેર આણી–ટેક૦
ખીલો દુજે મારે ભેંસ વલોણે
સસરો પારનીએ ને વહુજી હીંચોળે
ખેતર પાકયું રે રખવાળાને ખાધો
ઉલટો મરગલે પારાધીને બાંધ્યો વા૦

હેઠે હાંડી ઉપર ચુલો ચડીઓ
જળ કેરી માછલીએ બગવાને ખાધો વા૦
આભ વરસેરે જમીન પરમે
નેવાંના નીર તે મોભેજ ચડશે, વા૦
બાવો બોલ્યારે મછંદરકો પુત
મેલી મમતાને ભયો અબધુત. વા૦

ભજન ૯૨.

રાગ કાફી.

ટીટોડી કહે તજીએરે,
ભુમી ઉપર ભાર થશે;
અને અઢાર ક્ષોણીરે હળ તો અટવાઈ જશે. ટેક૦
ભોમી તજી જઇ વ્યોમી વસીએ,
પણ ભાવિસ્થિતી નવ ભુલે.
કૃષ્ણ કર્યું તે કોઈથી ન મટે,
શું ડહાપણમાં ડુલે હજુર હુકમથીરે,
હોનારૂં તે સહેજે હશે, ટીટોડી૦
રામ પ્રગટીને રાવણ રોળ્યો,
જળમાં બાંધી પાળ;
સોનાની લંકા ક્ષણમાં લુટાવી,
વીભીક્ષણ કર્યો ભુપાળ,
વિશ ભુજ વીઢયારે,
છેદ્યાં મસ્તક દશે. ટીટોડી૦
પ્રહ્લાદજીની પ્રતિજ્ઞા પાળી,

ને હરણ્યાકશ્યપકું હણ્યો.
નરસીંહ રૂપ ધર્યું મારે નાથે,
બ્રહ્માના વરને ન ભણ્યો,
હાપેક્ષ સર્વે દેહુરે.
ઉગરે નહીં ઉપાય કશે. ટોટોડી૦
ગજ ઘંટ નાંખીને ઈંડાં ઉગાર્યાં,
પક્ષીની કરી પ્રતીપાળ.
નરસીંહ નર સર્વથી સમર્થ,
રીજે કીજે રખવાળ;
ભાળ મને લાધીરે,
હરી જેના મનમાં વસે. ટોટોડી૦

ભજન ૯૩.

કર મન ભજનનો વેપાર,
ભજનનો વેપાર.
ધણી તારા નામનો આધાર કર૦
પ્રથમ સમરૂં સારદ,
ગણુપત લાગું પાય.
દેવના ગુરૂ દેવ સમરૂં.
મને જ્ઞાન જ્ઞાન બતાવ. કર૦
જેની દીશાએ મારો જીવ નહીં,
માન મટતું જાય.
અમૃત પ્યાલા સભર ભરીયા,
દેખતાં વીખ ખાય. કર૦

કાગ વાણી છોડ બાયલા,
હંસની ચાલે ચાલ.
પાંજરામાં પંખી બોલે,
તેમ રામશું લે લાવ. રામ૦
માયલામાં ભાવ રાખો,
હેત રાખો ધાર.
નુગરા નરશું દુર રહેતાં,
જોઇ એનો તાર. કર૦
પાંચ સાત નવ બાર કરોડ,
તેત્રીશ તું અવતર.
રાવત રણુશી બોલીઆ,
મારા ગુરૂ બેડલો તાર. કર૦

આરતી પ્રસાદીની.

ગુરૂજી મારા પુરણામાં પ્રસાદી,
એવા અજન અવીનાશીરે સંત પધારીયા;
તમપર વારીરે અલક પધારીયા
ગુરૂજી મારા પ્રેમના પાટ ઢળાવું
રૂડે નવલખીએ નવરાવુંરે. સંત૦
ગુરૂજી મારા ધુપ ધ્યાન આરતી ઉતારૂ,
રૂડે મોતીડે વધાવુંરે, સંત૦
ગુરૂજી મારા જે ઘેર સંતજ બોલે,
તે તો અમરાપરને તોલેરે. સંત૦

ગુરૂજી મારા કરજોડી રહીએ સામા
હરી ચરણે ગંગારામારે. સંત૦

દશ અવતારની આરતી.

પદ ૧.

જેણે નારાયણ નામ ના જાણ્યું,
તેણે જનુનીનું દુધ લજાવ્યું.
લક્ષ ચોરાસીના ફેરા ફરી આવ્યો
માંડ કરી મનુષ્યાદેહ પામ્યો. જેણે.
આઠે પોહોર નીદ્રામાં ઘેરાણો,
હરી રસ હીરલો હાથે ગુમાવ્યો. જેણે.
મીથ્યારે સુખમાં મુરખ શું વળગ્યો.
રામ ભજન બીન સબ દીન ખોયો. જેણે.
ધન ને પુત્ર તે વાદળ કેરી છાયા,
ઉડી જાશે હંસલો ને પડી રેહેશે કાયા. જેણે.
સાતે સમુદ્ર ફરી ફરી આવ્યો.
આરે આવીને નાવ ડુબાવ્યું. જેણે.
રામચંદ્ર અજોધાના સિંધુ.
તુલસીદાસકો ત્રાસ મીટાયો. જેણે.

પદ ૨.

જોને વીચારી જીવ હ્રદયમાં,
મરવું તે તો સહી;
કાળ ઝપાટો કારમો આવશે,
બુઢા બાળક જાશે વહી. જોને૦

જાયા તે તો જાવાને કાજે,
ઠાલી સોચના શી થઇ;
મોટા મોટા રાજા વહી ગયા,
તેની ખબર આવી નહી, જોને૦
ઉંચી મેડી ને હાટ હવેલી,
એવી બાબત પડી રહી;
પુન્યને અર્થે પાઇ ન વાવરી;
એની ઠાઠડી ઠાલી ગઇ. જોને૦
કંચન જેવી કાયા તારી,
રજ અડવા દેતો નહીં;
શહેર છોડી સમશાને સુતો,
તારી ગોંદરે ભસ્મ થઈ. જોને૦
હરી ભજો તમે હકેથી ચાલો,
એવી વેદમાં વાણી થઈ;
સુરશ્યામ કહે જેણે હરી ભજ્યા,
તેની જગતમાં જીતો થઇ. જોને૦

પદ ૩.

રામબાણ વાગ્યાં હોય તે જાણે,
હરીનાં બાણ વાગ્યાં હોય તે જાણે.
ધ્રુવને લાગ્યાં પ્રેલાદને લાગ્યાં,
તો ઠરીને બેઠા ઠેકાણે;
ગર્ભવાસમાં શુકદેવજીને વાગ્યાં,
તો વંચાયા વેદ પુરાણે રામ૦

મોરધ્વજને હરી મળવાને આવ્યા,
તો હરજી આવ્યા ઠેકાણે;
મુસ્તક ઉપર કરવત મેલ્યાં,
તો સ્રીને પુત્ર બે તાણે. રામ૦
મીરાંબાઈ ઉપર કોપ કરીને,
રાણોજી ખડગજ તાણે;
ઝેરના પ્યાલા ગીરધરજીએ આરોગ્યા,
તો અમૃત કર્યાંરે ઠેકાણે. રામ૦
નરસીમે'તાની હુંડી સ્વીકારી,
ખેપ ભરી શરે નાણે;
અનેક ભક્ત ને એણીપેરે ઉગાર્યા,
તો ધનો ધીરજ આણે. રામ.

પદ. ૪

આજ ગયાતાં અમે રામ ભુવનમાં,
પ્યાલી મેરે રસ પાયો, હરી રસ પુરણ પાયો.
પહેલો પ્યાલો મારા ગુરૂજીએ પાયો,
બીજે પ્યાલે થઇ છું ઘેલી;
ત્રીજે પ્યાલો મારે રોમ રોમ વ્યાપો,
ચોથે પ્યાલે ચકમાં ચુરરે. હરીરસ.
મોટા જોગેશ્વર એનો મર્મ ન જાણે,
તે મારા મંદીરીયામાં માલે. હરીરસ.
સવા સુવાસણ મારા પ્રભુજીની પાસે,
અખંડ એવાતણ હરીએ આપ્યો. હરીરસ.

રસીયા સંગાતે અમે રંગભર રમતાં,
દેહનાં દુખડાં સરવે દહતાં. હરીરસ.
વલભના સ્વામી અમને શરણે લેજો,
ભજનાં સુખડાં અમને રસ દેજો. હરીરસ.

પદ ૫

સુખ કયાં ન જાય સત્સંગનાંરે,
અંગ ઓઢે શીતળ થાય. સુખ૰
સુખ બ્રહ્મલોકથી ભારે ઘણુંરે,
વૈકુંઠથી વધતો જાય. સુખ૰
સુખ ઈંદ્રપુરીશી અધિક છેરે,
એનાં વેદ કરેછે વખાણ. સુખ૰
જેને અડસઠ તીરથ ઘર આંગણેરે,
ત્યાં હરીજન હરીરસ ગાય. સુખ૰
જેને આશા તૃષ્ણા ઘણી ઇરષારે,
સતસંગથી અળગાં થાય. સુખ૰
દાસ રતનો કહેછે સતસંગનેરે,
ભય લક્ષ ચોરાસીનો જાય. સુખ૰

પદ ૬

સીતા રામ સમર ઘડી ઘડી,
કાયા કાલ જાશે પડી.
રાત દીવસ રળતો ને ખપતો,
ધંધો કરતો ઘડી;
બાળપણામાં સમજ્યો નહી ,

તારી મહેનત માથે પડી. સીતારામ૦
પોઢતો પલંગે ને ઓઢતો પામરી,
અલ્પ સુખમાં સુઇ રહ્યા
તારી જમે જાય છે ઘડી સીતારામ૦
સોનાની ચાખડીએ ચડતોને,
હીરલા રત્ન જડેલ;
એવા કરૂંકી ફોજુવાળા,
જમડા જાશે જડી સીતારામ૦
જભા જલાસે નાડુ છુટાસે,
નાડીએ નીર નહી ઉતરે નહી;
હજાર વીંછીની વેદના થાશે,
ચોઈ દશે આવશે ચડી. સીતારામ૦
ખુટલ ધન તેં ખર્ચ્યું નહી ને,
દાટયું રહેશે ઘડી;
દાસ ધીરો કહે સોય દડ દીઠા,
કોઇ બાંધી ગયું નહી ગાંઠડી સીતારામ૦

પદ ૭

લેતાં લેતાં નારયણનું નામ, દુનિયા લાજે છે.
હરીમંદીર જાતાં પાવલીયા દુખે,
ફરી વળે છે આંખું ગામ. દુનીયા૦
જમડો થાય ત્યાં દોડી દોડી જાય,
ભુલી ગઇ ઘરડાનાં કામ. દુનીયા૦
સતસંગ કરતાં લંછન લાગે,

ચરચા કરે છે બધું ગામ. દુનીયા૦
બાઇ મીરાં કહેછે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
તમને ભજીને થઈ છું ન્યાલ. દુનિયા૦

પદ ૪

ગોકુળમાંરે પધાર્યો ગોવિંદ, કે નંદજીને ઘેર વધામણું;
નંદજીએ કંચન પાટ ઢળાવીઆ,
મોતીનારે પુરાવ્યા ચોક. કે નંદજી૦
નંદજીએ વેગે વીપ્રને તેડાવીઆ,
બોલવરાવેરે જદુપતિનાં નામ. કે નંદજી૦
કહે છે કૃષ્ણ કોડીલો નામ પાડજો,
એવે નામેરે મોહ્યાં જસોદાનાં મન. કે નંદજી૦
નંદજીએ હેમનાં દાન અપાવીયાં,
વસ્ત્રના વરસાવ્યા વરસાદ. કે નંદજી૦
નંદજીએ વેગે વીપ્રને વીદાય કર્યો
જાણે ચાલ્યારે મોટા મુનીવર દેવ. કે નંદજી૦
ગોકુળમાં વાજીંત્ર વાગીયાં,
મથુરામાંરે ગડગડીયાં નીશાન. કે નંદજી૦
હું તો જાઉરે વલ્લભસુતને વારણે,
બલીહારીરે ગાય માધવદાસ. કે નંદજી૦

સમાપ્ત.

—✻—

જાહેર ખબર.

ભકતશીરોમણી ભજનોનો સંગ્રહ કિં. ૦-૮-૦

સત્યવાન સાવીત્રી અને જસમા ઓડણ કિં. ૦-૫-૦

ચતુર સુંદર (બાર ભાગ)—રસીક મરજીઓથી ભરપુર કિં. ૦-૧૨-૦

હોથલ પદમણી-પતિવ્રતા સ્ત્રીઓ માટે ખાસ વાંચવાલાયક પુસ્તક કિં. ૦-૧૨-૦

છેલજરાર સતી મુમના કિં. ૦-૧૨-૦

પારસમણી ભજન સંગ્રહ. કિં. ૦-૮-૦

એ સિવાય અમારી પાસેથી તમામ જાતના પુસ્તકો વારતાઓનાં-નાટકોનાં-ભજનોનાં તેજ નિશાળમાં ચાલતાં પુસ્તકો સામટાં તથ છુટક મળશે.

તમામ જાતનાં પુસ્તકો છાપનાર
તેમ કીફાયત ભાવે વેચનાર

બુકસેલર મંગળદાસ જોઇતારામ

રીચીરોડ અમદાવાદ.

—⁂—